

ဗုဒ္ဓဝါဒိ ကမ္ဘာ့ပထဝီဓမ္မပုံကျမ်း

သီ ဖြ ဟ် ဗု ဟ် ရှာ အ ဖြ ဝ ဖြ ဝ

ဆရာတော်ဦးသီလာစာရ

mgyc.com

ISBN9789997112217

HIS30

9 789997 112217

2,300.00KS

ဗုဒ္ဓဝါဒိကမ္ဘာ့ပထဝီပြေပုံကျမ်းနှင့်သိမှတ်ဖွယ်ရာအဖြာဖြာ၊ ဆရာတော်ဦးသီလာစာရ

မျက်နှာစုံပန်းချီ - ကျော်ဖြူစံ

စာမူကိစ္စ ၁၄၇ မူကိစ္စ၊ ၁၄ • ၅ ဧင်ဘီ x ၂၁ ဧင်ဘီ

ထုတ်ဝေသူ - ဦးစန်းဦး၊ စိတ်ကူးချိုချိုစာပေ(၀၀၅၃၈)၊ ၈၅၊ ၁၆၄လမ်း၊ တာမွေ၊ ရန်ကင်း။

ပုံနှိပ်သူ - ဒေါ်ဝင်းမာ၊ စိတ်ကူးချိုချိုပုံနှိပ်တိုက်(၀၀၄၁၂)၊ ၁၁၇၉၊ မစိုးရိမ်လမ်း၊ ရန်ကင်း။

၂၀၁၈၊ နိုဝင်ဘာလ၊ ဒုတိယအကြိမ်၊ အုပ်ရေ ၅၀၀၊

၁၉၆၃ သုဓမ္မဝတီစာပုံနှိပ်တိုက်၏ ပထမအကြိမ်မူ၊

ရောင်းစွေး ၂၃၀၀ ကျပ်

email: skccph@gmail.com ; P.O.Box: 705

www.facebook.com/SKCCmyanmarbook

www.skccmyanmarbook.com

ဗုဒ္ဓဝါဒီ

ကမ္ဘာပထဝီမြေပုံကျမ်းနှင့်
 သိမှတ်ဖွယ်ရာအဖြာဖြာ
 ပျော်ဘွယ်မြို့၊ ကန်မြင့်တောရကျောင်းတိုက်
 ဆရာတော်ဦးသီလာစာရ

ကျမ်းပြုဆရာတော်၏တပည့်
 အရှင်ရေဝတရံသီ(ပျော်ဘွယ်)
 တည်းဖြတ်ပြင်ဆင်ခဲ့သည်။

ဒုတိယအကြိမ်၊ ၂၀၁၁

မဂ္ဂဇင်း - အတွက်
မဂ္ဂဇင်း - အတွက်
မဂ္ဂဇင်း - အတွက်
မဂ္ဂဇင်း - အတွက်

စိတ်ဓာတ်

အတွက် အတွက် အတွက် အတွက်

အတွက် အတွက် အတွက် အတွက်

အတွက် အတွက် အတွက် အတွက်

အတွက် အတွက် အတွက် အတွက်

အတွက် အတွက် အတွက် အတွက်

mgyc.com

mgyc.com

မာတိကာ

- နိဒါန်း	က
- အရှင်ရေဝတရံသီ၏ မှာကြားတိုက်တွန်းလွှာ	င
၁။ ပဏာမ ပဋိညာဉ်	၁
၂။ ကမ္ဘာမြေကြီး အပြားဖြစ်ပုံအကြောင်း	၁
၃။ တစ်နည်း ကမ္ဘာမြေကြီး အပြားဖြစ်ပုံအကြောင်း	၄
၄။ တစ်နည်း ကမ္ဘာမြေကြီး အပြားဖြစ်ပုံအကြောင်း	၅
၅။ တစ်နည်း ကမ္ဘာမြေကြီး အပြားဖြစ်ပုံအကြောင်း	၉
၆။ ကမ္ဘာကြီးအပြားသည် ရေထုကြီး၌တည်နေပုံ	၁၂
၇။ ကမ္ဘာမြေထုကြီးက မသွားမလည် နေက သွားလည်ပုံအကြောင်း	၁၃
၈။ ၁၃၂၂ ခု၊ တော်သလင်းလဆုတ် ၃ ရက်နေ့ထုတ် ပြည်သူ့အိုးဝေသတင်းစာ၌ သိကောင်းစရာ ဤကမ္ဘာ	၁၅

- ၉။ ကမ္ဘာမြေကြီးလည်၍၊ နေမွန်းတည့်ရောင်ခြည်သည်
အီကွေတာပေါ်သို့ကျရောက်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊
ဝင်ရိုးတိမ်းစောင်းခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊
ဥတုဖြစ်လာသည်။ နေ့ညဉ့် တူ-မတူဖြစ်လာသည်ဟု
ယူဆကြခြင်းကို စိစစ်၍ ပြပုံအကြောင်း ၁၆
- ၁၀။ နေသွား အလွန်လျင်မြန်ပုံအကြောင်း ၁၇
- ၁၁။ သုံးကျွန်းလင်းခိုက် တစ်ကျွန်းမိုက်ဟု
ယူဆခြင်းကို စိစစ်၍ ပြပုံအကြောင်း ၁၈
- ၁၂။ ပါဠိတော်နှင့် အဋ္ဌကထာတို့ အလိုအားဖြင့်
သုံးကျွန်းလင်း၍ သုံးကျွန်းမိုက်ရမည့်အကြောင်း ၁၉
- ၁၃။ တောင်ကျွန်းနှင့် ကျွန်းသုံးကျွန်း ညီမျှပုံအကြောင်း ၂၂
- ၁၄။ သုံးကျွန်းလင်းခိုက် သုံးကျွန်းမိုက်အကြောင်း ၂၄
- ၁၅။ နေ အမြင့်အနိမ့် သွားရာ၌
လင်းပုံနှင့် အမိုက်မှောင်ဖြစ်ပုံအကြောင်း ၂၉
- ၁၆။ တောင်ကျွန်း အရှေ့ညဉ့် အနောက်နေ့ဖြစ်ရာ၌
နေ့-ညဉ့်တူမတူ ဖြစ်ပုံအကြောင်း ၃၄
- ၁၇။ နေသည် ဗဟိုလမ်းသွားရာ၌ အရပ်လေးမျက်နှာ
ထွန်းလင်းပုံတူမျှ၍ နေသည် တိမ်းစောင်း၍သွားရာ၌
အရှေ့ဘက်အနောက်ဘက်တို့၌ ထွန်းလင်းပုံနှင့်
တောင်ဘက်နှင့် မြောက်ဘက်တို့၌ ထွန်းလင်းပုံတို့
မတူညီသောအကြောင်း ၃၅
- ၁၈။ မြောက်ဘက်နေလင်းလျှင် တောင်ဘက်မိုက်၍
တောင်ဘက်နေလင်းလျှင် မြောက်ဘက်မိုက်ပုံအကြောင်း ၃၈
- ၁၉။ တစ်စတစ်စလင်း၍ တစ်စတစ်စမိုက်သဖြင့်
အလွန်ဆုံး (၆) လလင်း၍ အလွန်ဆုံး (၆) လမိုက်ရာ၌
အထူးမှတ်သားရမည့်အကြောင်း ၃၉

- ၂၀။ တောင်ဘက်တဖြည်းဖြည်းမိုက်၍ မြောက်ဘက်တဖြည်းဖြည်း
လင်းပုံနှင့် မြောက်ဘက်တဖြည်းဖြည်းမိုက်၍
တောင်ဘက်တဖြည်းဖြည်း လင်းပုံ ၄၄
- ၂၁။ နေသွား ၁၂-ရာသီပုံနှင့် မည်သည့်လ၌ နေသည်တက်၍သွားပုံ
မည်သည့်လ၌ နေသည် ဆင်း၍သွားပုံ၊ မည်သည့်လ၌
နေ၏အောက်ဘက် အရှေ့ဘက် အနောက်ဘက်၌ နာရီပေါင်း
မည်မျှလင်းပုံ မိုက်ပုံတို့အကြောင်း ၄၆
- ၂၂။ ကမ္ဘာမြေကြီး အပြားဖြစ်ရာ ကမ္ဘာတစ်ခုလုံးမှ တစ်ပြိုင်နက်
စတင်မမြင်ရပုံအကြောင်း ၅၂
- ၂၃။ နေရောင် အဝိုင်းလင်းပုံ ခပ်ကွေးကွေးလင်းပုံအကြောင်း ၅၃
- ၂၄။ နေသွားလမ်းနှင့်တကွ တစ်မျက်နှာ တစ်မျက်နှာ၌
ကိုးသိန်း ကိုးသိန်း နေထွန်းလင်းပုံကို အဋ္ဌကထာဆရာ
မိန့်သည့်အတိုင်း ရှင်းလင်းပြဆိုပုံအကြောင်း ၅၅
- ၂၅။ နေသွားသည်ဟု ယူသော အယူဝါဒနှင့်
နေမသွားဟုယူသော အယူဝါဒတို့ကို စိစစ်၍ပြပုံအကြောင်း ၅၇
- ၂၆။ နေမသွားဟုယူသော ဆရာတို့ တွက်ချက်နည်းမှန်သော်လည်း
စင်စစ် နေသွားပုံအကြောင်း ၅၉
- ၂၇။ အဝေးကြည့်မှန်ပြောင်းဖြင့် နေကို ကြည့်ရာ၌
မှန်ကန်သည့်နည်းကိုမရနိုင်ကြောင်း ၆၀
- ၂၈။ နေထွန်းလင်းပုံနှင့် အပူရှိန်မျှတနေပုံ၊
အပူရှိန် ပိုလွန်နေပုံ၊ အပူရှိန် အားနည်းနေပုံအကြောင်း ၆၂
- ၂၉။ လောကဓာတ်ဆရာတို့ ယခုအခါ ဇေယျဒီပါတောင်ကျွန်း
အဆုံးတိုင်အောင် မသွားနိုင်ပုံကို ပြသောအကြောင်း ၆၄
- ၃၀။ စကြဝဠာတောင်သည် တောင်ဝိုင်းဖြစ်ပုံအကြောင်း ၆၆
- ၃၁။ မှတ်သားဖွယ် ယူဇနာ (၃) မျိုးနှင့်
ဤနေရာ၌ယူရမည့် ယူဇနာကို ပြဆိုချက် ၆၈

၃၂။ စက်ယန္တရားများကို အသုံးမပြုသင့်ရာ၌ အသုံးပြုကြမှု ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်တတ်ပုံအကြောင်း	၇၁
၃၃။ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ တည်းဟူသော အကုသိုလ်တရား အဓိပ္ပာယ်ထူး ပြပုံအကြောင်း	၇၄
၃၄။ ယခု လောကဓာတ်ဆရာတို့ တွေ့ထားသော ကမ္ဘာမြေ၌ တည်ကြကုန်သော တိုင်း၊ နိုင်ငံ၊ မြို့တို့တွင် တစ်မြို့နှင့်တစ်မြို့ နာရီခြားနားပုံကို ပြခြင်းအကြောင်း	၇၆
၃၅။ ငရဲကြီး (၈) ဘုံအကြောင်း	၈၂
၃၆။ ငရဲငယ် အကြောင်း	၈၅
၃၇။ ငရဲသူ၊ ငရဲသားတို့ ဆင်းရဲဒုက္ခ အမျိုးမျိုး ခံစားရပုံအကြောင်း	၈၆
၃၈။ ငရဲထိန်း စသည်တို့ ဆင်းရဲဒုက္ခခံစားရပုံအကြောင်း	၉၂
၃၉။ ငရဲကြီး (၈) ဘုံနှင့် ငရဲငယ်ဘုံတို့ကို ပုံဆွဲ၍ ပြပုံအကြောင်း	၉၃
၄၀။ ရေးခဲ့ပြီးသောငရဲငယ်ဘုံမှ တစ်ပါးသောငရဲငယ်ဘုံတွေရှိပုံအကြောင်း	၁၀၁
၄၁။ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ၊ အသုရကာယ်ဘုံတို့အကြောင်း	၁၀၁
၄၂။ လူ့ဘုံအကြောင်း	၁၀၁
၄၃။ စတုမဟာရာဇ်၊ တာဝတိံသာ၊ နတ်ဘုံတို့အကြောင်း	၁၀၃
၄၄။ ကောင်းကင်၌ တည်ရှိကုန်သော ဘုံဌာနတို့အကြောင်း	၁၀၄
၄၅။ မဂ္ဂင်ရှစ်သွယ် မှတ်သားဖွယ်	၁၂၃
၄၆။ နိဂုံးနှင့် ပတ္တနာ	၁၄၆

နိဒါန်း

ရည်ရွယ်သည်မှာ ဤလိုပါ။ ဤ “ဗုဒ္ဓဝါဒီ ကမ္ဘာပထဝီမြေပုံကျမ်း” ကို ရေးသားပြုစု ဖြန့်ချိခြင်း၏ အကြောင်းအရင်းမှာ- ယခုခေတ်တွင် ပြောဆို ရေးသားနေကြသည့် “ကမ္ဘာမြေကြီးက အလုံးဖြစ်ပြီး နေ့ကို ကမ္ဘာလုံးက လည်ပတ်သည်၊ နေ့က မသွားမလည်ဟု ယူဆကြသော အယူဝါဒ” က တစ်မျိုး “ကမ္ဘာမြေကြီးက အပြားဖြစ်ပြီး ကမ္ဘာမြေအပြားကြီးကမလည်မပတ် နေကသာ လည်ပတ်၍ သွားသည်ဟု လောကတွင် အတုမရှိ ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား ဟောကြားတော်မူသည့်အတိုင်း ယူကြသော အယူဝါဒက တစ်မျိုးဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိ၏။ အဆိုပါ အယူဝါဒနှစ်မျိုးတို့တွင် မည်သည့်အယူဝါဒက သင့်မြတ်မှန်ကန်သည်ဟု ကမ္ဘာသူ၊ ကမ္ဘာသားတို့၏ ဉာဏ်မျက်စိဖြင့် ချိန်ထိုး၍ ပြတ်ပြတ်သားသား ဆုံးဖြတ်ယူနိုင်ကြရန် အတွက်ဖြစ်ပါသည်။

ခေတ်နှင့်အညီ ရေးသင့်ပြီ။ ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား ဟောကြားတော်မူခဲ့သော “ပထဝီ ပညာ” သည် ကမ္ဘာသူ၊ ကမ္ဘာသားတို့ ဉာဏ်ဝ၌ ခေတ်မီသော လောကဓာတ်ပညာတစ်ရပ်အနေဖြင့် တိုးတက်သင့်သလောက် မတိုးတက်ဘဲ ဖြစ်နေရသည်။ ယခုလို ဖြစ်နေရခြင်းသည် ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား ဟောကြားတော်မူခဲ့

သော “ပထဝီ ပညာ” အတွက် ခေတ်နှင့်အညီ ခေတ်မီအောင် ရေးသားပြုစုသော “ပထဝီ ကျမ်းစာအုပ်” က နည်းပါးနေခြင်းကြောင့် ဖြစ်ရသည်။

တန်ဖိုးထားပါကိုယ်ဘာသာ။ ယခုလို ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား ဟောကြားတော်မူသော “ပထဝီ ပညာ” ကို ခေတ်နှင့်အညီ ခေတ်မီအောင် ရေးသားပြုစုသည့် “ပထဝီကျမ်းစာအုပ်” နည်းပါးနေခြင်း၏ အကြောင်းရင်းမှာ-ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား ဟောကြားတော်မူခဲ့သည့်အတိုင်း “ပထဝီကျမ်းစာအုပ်” အတွက် ခေတ်နှင့်အညီ ခေတ်မီအောင် ရေးသားပြုစုရန် စိတ်မကူးသည့်အပြင် ဘာသာခြားအယူဝါဒကို လက်ခံပြောကြားနိုင်ပါက မိမိကိုယ်ကို ခေတ်မီသည်ဟု စိတ်ကြီးဝင် အထင်ကြီးခြင်း၊ ဗုဒ္ဓစာပေများကို တန်ဖိုးမထားဘဲ ဘာသာခြားစာပေများကိုသာ လိုသည်ထက် လွန်ကဲပြီး တန်ဖိုးထားခြင်းစသောဗုဒ္ဓဘာသာအမည်ခံ ပုဂ္ဂိုလ်အချို့၏ ချို့ယွင်းချက်ကြောင့်ဖြစ်သည်ဟုဆိုက မှားမည်မထင်ပါ။ “အမေကျော်ဒွေးတော်လွမ်း” နေသလို ဖြစ်နေသည့်အတွက် တွေးကြည့်ပါက ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ပုဂ္ဂိုလ်များအဖို့ အလွန်အလွန်ရှက်စရာ ကောင်းပေသည်။

ဗုဒ္ဓစာမှာ နည်းယူပါ။ ဤကျမ်းပြုဆရာတော် ဆိုလိုရင်းမှာ....ဘာသာခြားစာပေများကို သင်ယူလေ့လာခြင်း လုံးဝမပြုရဟု မပြောလိုပါ။ အပြစ်ကင်းသည့် ဘယ်ပညာမျိုးကိုမဆို သင်ယူဖို့သင့်ပါသည်။ အကျင့်စာရိတ္တ၊ ယဉ်ကျေးမှုမှအစ နည်းယူမှတ်သားစရာ၊ လိုက်နာ ကျင့်သုံးစရာ စသည်များစွာပါရှိသော ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား ဟောကြားတော်မူခဲ့သော “ဗုဒ္ဓစာပေ” များကို လျစ်လျူရှုမထားဘဲ အလေးဂရုပြု သင်ယူလေ့လာမှတ်သားကျင့်သုံးဖို့ပင် ဖြစ်ပါသည်။

ကျမ်းပြုဆရာ စေတနာ။ ဤကျမ်းစာအုပ်ကို “ဗုဒ္ဓဝါဒီ ကမ္ဘာ့ပထဝီ မြေပုံကျမ်း” ဟု ကျမ်းအမည်တပ်ထားသော်လည်း ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရားအလိုတော် “ပထဝီပညာ” ဆိုင်ရာများကိုသာ ရေးသားစီရင်ပြီး ရပ်တန့်မနေသေးဘဲ အားလုံး ကမ္ဘာသူ၊ ကမ္ဘာသားများငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် သိသင့် သိထိုက်သော မှတ်သားစရာ အဖြာဖြာကိုပါ ထည့်သွင်းရေးသားထားသည်ကို တွေ့ရပါလိမ့်မည်။

အားလုံးအတွက် ရေးသားချက်။ ရမည်းသင်းခရိုင်၊ ပျော်ဘွယ်မြို့၊ ကန်မြိုင်တောရကျောင်းတိုက် (ညောင်လွန်တောရတိုက်ခွဲ) ၌ ပရိယတ္တိ၊ ပဋိပတ္တိသာသနာတို့ကို တည်တံ့ခိုင်မြဲရေးအတွက် သာသနာ့ဝန်ထမ်းဆောင်နေသော သိက္ခာ (၄၇)

ဝါရ ကျမ်းပြုဆရာတော် ရေးသားပြုစုသော ဤ “ဗုဒ္ဓဝါဒီ ကမ္ဘာပထဝီမြေပုံကျမ်း” သည် စာဖတ်တတ်စအရွယ် ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသား၊ ကလေး၊ သူငယ်များမှအစ အားလုံးပုဂ္ဂိုလ်များဖတ်ရှုလေ့လာမှတ်သားနိုင်ရန် ခေတ်နှင့်အညီ တီထွင်မှုတစ်ရပ် အနေဖြင့် ဘုရားဟောပါဠိတော်၊ အဖွင့်အဋ္ဌကထာပါဠိတို့ကို (မထည့်မဖြစ်သည့် ဌာနမှအပ) နည်းနိုင်သမျှ နည်းစေပြီး မြန်မာစကားပြေများကို အများဆုံး အသုံးပြု ရေးသားထားသည့်အပြင် သရုပ်ဖော်ရုပ်ပုံ ဘလောက် မြောက်မြားစွာကိုလည်း ထည့်သွင်းထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

မှတ်တမ်းတင်လွှာ ဂုဏ်ပြုစာ။ ဤ “ဗုဒ္ဓဝါဒီ ကမ္ဘာပထဝီမြေပုံကျမ်း” ကို ရေးသားပြုစုရန် ကြံစည်အားထုတ်ဆဲ အချိန်ပိုင်းတွင် ကျမ်းပြီးစီး အောင်မြင်ရေး အတွက် တစ်စိတ်တစ်ဒေသအားဖြင့် မရှိလျှင် မဖြစ်သည့် “ကမ္ဘာမြေကလုံးပြီး နေကို လည်ပတ်သည်၊ နေက မသွားမလည်” ဟူသော တစ်ဖက်ဝါဒ၏ အယူအဆ များကို လွယ်လွယ်ကူကူ ကြည့်ရှုလေ့လာပြီး ဖြေရှင်းနိုင်ရန် ကမ္ဘာမြေလုံးကြောင်း နှင့် သက်ဆိုင်သော ကမ္ဘာလုံးပုံစာအုပ်၊ စာတမ်း စသည်များကို ရှာဖွေစုဆောင်းပြီး စိတ်အားထက်သန်စွာဖြင့် ပါဝင်လှူဒါန်းခြင်း၊ အကြံအား၊ ဉာဏ်အားပေးခြင်း၊ လုပ်အားပေးခြင်း ပြုကြကုန်သော အမည်ဖော်ပြပါ ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ အခြားအမည် ဖော်ပြခြင်း၌ ပါဝင်ခြင်းမရှိကြသော ပုဂ္ဂိုလ်အသီးသီးတို့အား ဤကျမ်းပြုဆရာတော် အနေဖြင့် လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ များစွာကျေးဇူးတင်ခြင်းနှင့်အတူ မှတ်တမ်းတင်ဂုဏ်ပြု လိုက်ပါသည်။

- ၁။ ဆရာတော်၊ ဦးဝိနယ (ဘီ-အေ) ရေလယ်ကလေးကျောင်း၊ သရက်တော တိုက်-ရန်ကုန်မြို့။
- ၂။ ဆရာတော်၊ ဦးပရမ-ဟိုခိုကျောင်း၊ ဟိုပုံးမြို့ရမ်းပြည်တောင်ပိုင်း။
- ၃။ (လက်ထောက် ဆရာတော်) ဦးနရိန္ဒ-ဟိုခိုကျောင်း၊ ဟိုပုံးမြို့-ရမ်းပြည် တောင်ပိုင်း။
- ၄။ ဦးသန့် (ရှေ့နေကြီး) ပျော်ဘွယ်မြို့။
- ၅။ ဦးဉာဏ်တင် (စက်ပိုင်ရှင်) ပျော်ဘွယ်မြို့။
- ၆။ ဦးဆယ် (ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီး) တဲကြီးကုန်းရွာ-ပျော်ဘွယ်မြို့။
- ၇။ ဦးမြ (ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီး) အစိုးရအထက်တန်းကျောင်း-ပျော်ဘွယ်မြို့။

(ဃ)

mgjoe.com

- ၈။ ဦးချစ်ဖောင်း (ကုန်သည်) ရှမ်းပွဲရပ်-ပျော်ဘွယ်မြို့။
- ၉။ ဦးညိုအေး (ရွှေပန်းထိမ်ဆရာကြီး) ပျော်ဘွယ်မြို့။
- ၁၀။ ကိုအောင်သန်း (မူလတန်းကျောင်းအုပ်ဆရာ) ဆည်ရွာ-ပျော်ဘွယ်မြို့။
- ၁၁။ ကိုအောင်မြင့် ဗမာသစ်နာရီကုမ္ပဏီ အမှတ် ၄၇၉၊ မဟာဗန္ဓုလလမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။
- ၁၂။ မောင်ချစ်ဆွေ (၁၀-တန်း) အစိုးရအထက်တန်းကျောင်း-ပျော်ဘွယ်မြို့။
- ၁၃။ မောင်ပွေး (၁၀-တန်း) အစိုးရအထက်တန်းကျောင်း-ပျော်ဘွယ်မြို့။

(ပုံ)

ကျမ်းပြုဆရာတော် ဦးသီလာစာရ
ကန်မြင့်တောရကျောင်းတိုက် ပျော်ဘွယ်မြို့။

mgjoe.com

အရှင်ရေဝတရံသီ၏ မှာကြားတိုက်တွန်းလွှာ

တန်ဖိုးရှိတာ ဤကျမ်းစာ။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုင်ရာ စာပေကျမ်းဂန်ပေါင်း မြောက်မြားစွာ ပေါ်ထွက်ခဲ့ကြပါသော်လည်း ယခုလိုဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရားအလိုတော် ပထဝီဆိုင်ရာ ကျမ်းစာမျိုးတစ်ကြိမ်မျှ ကျမ်းတစ်စောင်တစ်ဖွဲ့အဖြစ် သီးသန့်မထွက်ပေါ်ဖူးသေးသည့်အတွက် လစ်လပ်နေသည့်ဟာကွက်တစ်ကွက်ကို ဖြည့်စွက်လိုက်သော ဤ “ဗုဒ္ဓဝါဒီ ကမ္ဘာ့ပထဝီ မြေပုံကျမ်း” သည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ပုဂ္ဂိုလ်များအဖို့ အလွန်တန်ဖိုးရှိသော ကျမ်းစာအုပ်တစ်အုပ်ဖြစ်သည့်နည်းတူ အခြားဘာသာဝင်ပုဂ္ဂိုလ်များအဖို့မှာလည်း ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား၏ အယူဝါဒကို လေ့လာရန်အတွက် များစွာအသုံးဝင်မည်ဟု အမှာစာရေးသူ စိတ်တွင် ယုံကြည်ချက်ရှိသည့်အတိုင်း ဤကျမ်းစာအုပ်ကို ဖတ်ရှုသူလည်း သေသေချာချာအကြိမ်ကြိမ် လေ့လာမိပါက အမှာစာရေးသူ ယုံကြည်ချက်နှင့် ထပ်တူထပ်မျှ အများဆုံးတူညီလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်မိပါသည်။

မကြိုက်သူလည်းရှိစမြဲ။ သို့ပါသော်လည်း ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား ဟောကြားတော်မူခဲ့သော ပရိယတ္တိ၊ ပဋိပတ္တိ၊ ပဋိဝေဓ တည်းဟူသော သာသနာသုံးရပ်တွင်

ပိဋကစာပေသင်ကြားပို့ချခြင်းတည်းဟူသော ပရိယတ္တိသာသနာတော်ပြန့်ပွားရေး သာသနာ့ဝန်ထမ်းအလုပ်ကို ယခုခေတ်တရားအားထုတ်သူအမည်ခံ ပုဂ္ဂိုလ် အချို့တို့က မှားယွင်းစွာ ပစ်ပယ်နေကြသည်ကို ကိုယ်တွေ့ကြုံခဲ့ရပါသည်။ အဆို ပါ ပရိယတ္တိ သာသနာတော်ကို ပစ်ပယ်နေသောပုဂ္ဂိုလ်အချို့နှင့် သေသေချာချာ မလေ့လာမိက နှာခေါင်းရှုံ့အပြစ်တင် ဝေဖန်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ တိုင်းတစ်ပါး စာပေများကို အထင်ကြီးပြီး ဗုဒ္ဓစာပေကို အထင်သေးတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့က သာ ဤကျမ်းကို အသုံးမဝင် အပိုဟု ထင်မည်ဆိုက ထင်ကြပါလိမ့်မည်။

ရှေ့နောက်မြော်မြင် ပညာရှင်။ အထူးသဖြင့် ဗုဒ္ဓသာသနာတော်၏ ဆူး၊ ငြောင့်၊ ခလုတ်သဖွယ် နောင် တစ်စ၊ တစ်စ ကြီးမားသည်ထက်ကြီးမားပြီး တွေ့ကြုံ ရမည့် ဘာသာဖျက်ဝါဒဆိုး အန္တရာယ်တွေကို မှန်ကန်သောဝါဒဖြင့် တိုက်ထုတ် ရာတွင် လက်နက်ကောင်းတစ်ခုအနေနှင့် အသုံးဝင်လာမည့် ကျမ်းစာအုပ်တစ်အုပ် ဖြစ်မည်ကို အမြော်အမြင် ပညာမျက်စိရှိသူ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ပုဂ္ဂိုလ်များက မုချ ထောက်ခံအားပေးဝမ်းမြောက်ကြမည်မှာ မလွဲပါ။

ခက်ခဲပေါင်းစုံ တွေ့ခဲ့ပုံ။ ဤကျမ်းပြုဆရာတော်သည် ဝိနည်းတရားတော် ကို အထူးအလေးဂရုပြုသည့်အပြင် (အာရည်ကင် ဓုတင်) ဧတာရကျောင်း ဆောက်တည်ပြီး စာသင်သံဃာ ရှစ်ဆယ်ကျော်မျှကို ဗုဒ္ဓစာပေညွှန်ကြားပို့ချ ပေးခြင်းတည်းဟူသော ပရိယတ္တိသာသနာ၊ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ဝိနည်း၊ သုတ္တန် ကျင့်နည်းများအတိုင်း ကျင့်ခြင်း၊ တရားအားထုတ်ခြင်း၊ တရားအားထုတ်လိုသူ ပုဂ္ဂိုလ်များကိုလည်း ပုဂ္ဂိုလ်မရွေး စိတ်ရှည်ရှည်နှင့် ညွှန်ကြားပြသခြင်းတည်း ဟူသော ပဋိပတ္တိသာသနာ၊ အဆိုပါ သာသနာတော်တို့ကို ဂုဏ်ပကာသနမဖက်၊ စေတနာသက်သက်ဖြင့် ထမ်းဆောင်ရင်းရေးသားစီရင်သော ကျမ်းစာအုပ်ဖြစ် သည့်အလျောက် ကျမ်းဂန်တွေထဲမှ ထုတ်နုတ်ရေးသားပြီး စာရှုလေ့လာသူတိုင်း ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်း သဘောပေါက်နားလည်လွယ်စေရန် ရုပ်ပုံဘလောက် ပေါင်း မြောက်မြားစွာဖြင့် ပြုစုရာ၌ ခက်ခဲမှု၊ ရိုက်နှိပ်မည့်ဆဲဆဲ ငွေရေး၊ ခံကြေး ရေး မပြည့်စုံသည့်အတွက် သုံးနှစ်ကျော်အတွင်း အကြိမ်ကြိမ်ပျက်ခဲ့ရသည့် ခက်ခဲမှု၊ ပုံနှိပ်စက္ကူဈေးနှုန်းကြီးနေသည့် ခက်ခဲမှုစသည်များကို တွေ့ကြုံခဲ့ပါ သော်လည်း စီးပွားရေးမဖက်၊ ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား၏ စစ်မှန်သောအယူဝါဒ ပြန့်

ပွားရေးအတွက် ဓမ္မဒါနအဖြစ် ဖြန့်ချိလိုသည့် ကျမ်းပြုဆရာတော်၏ စေတနာ၊ ကျမ်းပြီးစီး အောင်မြင်ရေးအတွက် လုပ်အား၊ အကြံဉာဏ်အားဖြင့် ထက်ထက် သန်သန်ကူညီဆောင်ရွက်ပေးကြသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ စေတနာတွေကြောင့် အခက် အခဲများကို ကျော်လွန် အောင်မြင်စွာ ပုံနှိပ်ချုပ်လုပ်ပြီး “ဓမ္မဒါနလက်ဆောင်” အဖြစ် ထုတ်ဝေဖြန့်ချိနိုင်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ကြိမ်ဖန်များစွာ ဖတ်ရှုပါ။ ယခုလိုအခက်အခဲများကြားမှ အောင်မြင်စွာပေါ် ထွက်လာသည့် “ဗုဒ္ဓဝါဒီ ကမ္ဘာ့ပထဝီ မြေပုံကျမ်း” မှ အချက်အလက်များကို ဗုဒ္ဓဘာသာ တကယ်တမ်းသက်ဝင် ယုံကြည်သူတိုင်း စွဲမြဲထင်မြင်လာအောင် ကြိမ်ဖန်များစွာ အစအဆုံး ဖတ်ရှုလေ့လာမှတ်သားပြီး ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား၏ စစ်မှန်သောအယူဝါဒ ပြန့်ပွားအောင် ဆောင်ရွက်ကြရန် “ကျမ်းပြီးစီး အောင်မြင် ရေး အကျိုးတော်ဆောင်” အနေနှင့် အထူးတိုက်တွန်းမှာကြားလိုက်ပါသည်။

အားလုံးအတွက် ဖြန့်ချိလျက်။ ဤကျမ်းစာအုပ်ကို ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ပုဂ္ဂိုလ် များနှင့် အခြားဘာသာဝင်ပုဂ္ဂိုလ်များထံ နှံ့စပ်အောင်ဖြန့်ချိလိုသော စေတနာများ စွာရှိပါသော်လည်း ကျမ်းစာအုပ်များစွာ ပုံနှိပ်နိုင်အောင် စေတနာရှင်မပေါ်ပေါက် လာသေး၍ ရှိသမျှငွေအင်အားဖြင့် ပထမအကြိမ် စာအုပ်အရေအတွက် (၁၀၀၀) တစ်ထောင် ရိုက်နှိပ်ပြီး (နည်းနည်းနှင့်ကျဲကျဲဝိုင်း) ဆိုသည့် မြန်မာစကားပုံအ တိုင်း စာဖတ်ပရိသတ်များ ကြည့်ရှုမှတ်သားနိုင်မည့် ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုင်ရာ သာ သနာပြုအသင်းအဖွဲ့များ စာကြည့်တိုက်၊ စာကြည့်အသင်းများ၊ ပိဋကတိုက်များ၊ ဓမ္မစာစောင်တိုက်များ၊ သံရုံးများကိုသာ “ဓမ္မဒါန လက်ဆောင်” အဖြစ် အဓိက ထား ဖြန့်ချိရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဤပုဂ္ဂိုလ်ပင် ကျေးဇူးတင်။ ဤကျမ်းစာအုပ်နှင့် ပတ်သက်ပြီး ဌာနပေါင်းစုံ တာဝန်ခံအဖြစ် ဆောင်ရွက်နေရသော အမှာစာ ရေးသူ၏ စိတ်တိုင်းကျဖြစ် အောင် အကြံဉာဏ်ဖြင့် တစ်မျိုး၊ လုပ်အားဖြင့်တစ်ဖုံ၊ ကူညီဆောင်ရွက်ပေးကြ သော ဘလောက်ဘက်ဆိုင်ရာ ကိုစောနောင် (ရန်ပုံခွင်း စာပေ)၊ ကိုလှမြင့်တို့ ကိုလည်းကောင်း၊ စာပုံနှိပ်ဘက်ဆိုင်ရာ ဦးသိန်းဟန်၊ ဦးဌေးမြင့်၊ ဦးဘုန်းကျော်၊ ဒေါ်ကျင်ဆွေစသော သုဓမ္မဝတီ အဖွဲ့သားများကိုလည်းကောင်း များစွာကျေးဇူး ဥပကာရ တင်ရှိပါသည်။

mgyoe.com

စေတနာထား ပြင်ဆင်ငြား။ “ဗုဒ္ဓဝါဒီ ကမ္ဘာပထဝီ မြေပုံကျမ်း” ကို ပြုစုရေးသားသော ကျမ်းပြုဆရာတော်၏ တာဝန်ပေးချက်အရ ဤအမှာစာရေးသူသည် “ဓမ္မာစရိယတန်း” ဆိုင်ရာ ကျမ်းစာများကို သင်ယူလေ့လာခြင်းတည်းဟူသော ပရိယတ္တိသာသနာတော်ကို ထမ်းဆောင်နေရသော သာသနာ့ဝန်ထမ်း တာဝန်တစ်ဖက်နှင့် သတ်ပုံ၊ သတ်ညွှန်း၊ စာလုံး အကျအန၊ အထားအသို၊ ပြင်ဆင်ရေးမှစ၍ အားလုံးကုန် ကောင်းမွန်စေရန် စေတနာအပြည့်အဝထားပြီး အကြိမ်ကြိမ် ပြင်ဆင်ခဲ့လင့်ကစား အမှားအနည်းငယ် ပါရှိကောင်းပါရှိလိမ့်ဦးမည်။ ထိုအမှားများကို သည်းခံပြင်ဆင်ဖတ်ရှုကြပါရန် မေတ္တာရပ်ခံလိုက်ပါကြောင်း။

အကျိုးတော်ဆောင်
 အရှင်ရေဝတရံသီ (ပျော်ဘွယ်)
 ဝေဏ တိက္ခ ပါဠိတက္ကသိုလ် (အလယ်တိုက်ကြီး)
 အလယ်တောရကျောင်းတိုက် ဘောင်ဒရိလမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

၁၃၂၅-ခုနှစ်၊ နတ်တော်လဆန်း-၁၁ရက်၊ အင်္ဂါနေ့။

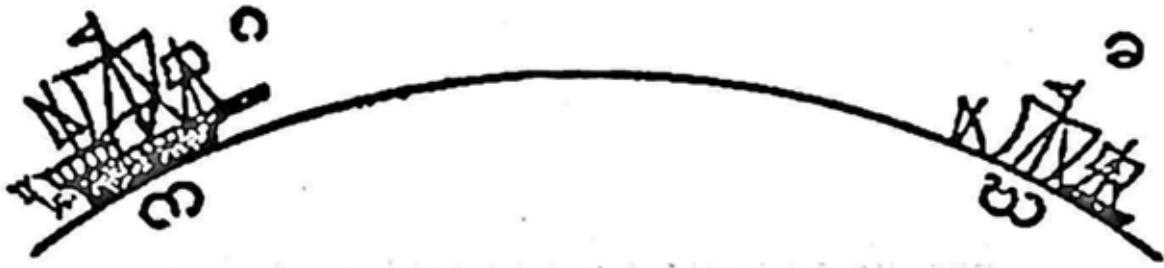
နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပဏာမနှင့် ပဋိညာဉ်

ပထဝီမြေစသော ဩကာသလောကကြီးကို အကုန်အစင်သိမြင်တော်မူသော ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရားနှင့်တကွ တရား၊ သံဃာ၊ ရတနာတို့ကို ကြည်ဖြူရွှင်ပြုံး စိတ်နှလုံးဖြင့် ရှိခိုးပါ၏။ ဤသို့ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ ရတနာတို့ကို ရှိခိုးပြီး၍ ကမ္ဘာသူ၊ ကမ္ဘာသားတို့ ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား ဟောကြားထားသော ပထဝီပညာကို သိစေဖို့ရန် ဗုဒ္ဓဝါဒီ ကမ္ဘာပထဝီမြေပုံကျမ်းကို ရေးသားပြုပြင် စီရင်ရပေတော့အံ့။

ကမ္ဘာမြေကြီး အပြားဖြစ်ပုံအကြောင်း

၁။ ပင်လယ်ကြောတွင် အကွယ်အကာမရှိသော ရေပြင်၌ သင်္ဘောတစ်စင်း လာနေသည်ကို ကြည့်ပါက ပထမဆုံး ရွက်တိုင်ထိပ်ဖျားကို မြင်ရ၏။ ၎င်းနောက် ခေါင်းတိုင်ကိုမြင်ရ၏။ ၎င်းနောက် သင်္ဘောကိုမြင်ရ၏။ ထွက်သွားသောသင်္ဘောကိုကြည့်ပါကလည်း ပထမသင်္ဘောကိုယ်လုံးပျောက်ကွယ်သွား၏။ ၎င်းနောက် ခေါင်းတိုင်ပျောက်ကွယ်သွား၏။ ၎င်းနောက် ရွက်တိုင်ပျောက်ကွယ်သွား၏။

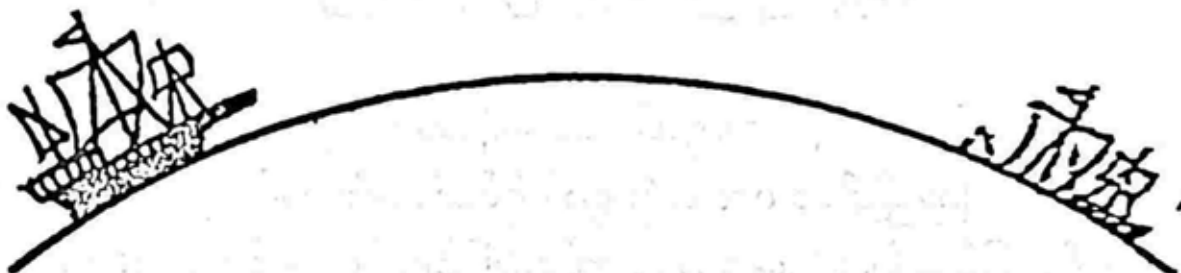
အမှတ်(၁) သင်္ဘောပုံ

၎င်း အမှတ် (၁) သင်္ဘောပုံ၌ (က) အမှတ်ပြ သင်္ဘောကို (ခ) အမှတ်ပြ နေရာကနေ၍ ကြည့်မှု ပထမဆုံး ရွက်တိုင်ထိပ်ဖျားကို မြင်ရ၍ အစဉ်အတိုင်း ခေါင်းတိုင် သင်္ဘောကိုယ်လုံးတို့ကို မြင်ရမည်။ (ဃ) အမှတ်ပြ နေရာကနေ၍ ကြည့်မှု ပထမဆုံး သင်္ဘောကိုယ်လုံး ပျောက်ကွယ်သွား၍ အစဉ်အတိုင်း ခေါင်းတိုင်၊ ရွက်တိုင် ပျောက်ကွယ်သွားမည်။

၎င်းအမှတ် (၁) သင်္ဘောပုံကို ထောက်ဆသောအားဖြင့် ကမ္ဘာမြေကြီးသည် အပြားမဟုတ်အလုံးဖြစ်သည်ဟု ယူဆလိုက်လျှင် တစ်ဖန်ထပ်၍ ယူဆရလိမ့်ဦး မည်။

တစ်ဖန် ထပ်၍ယူဆရပုံ

ပထမသင်္ဘောဆိပ်ကမ်းမှ အဝေးဆုံးဆိပ်ကမ်းတစ်ခု၌ သင်္ဘောလာသည်ကို လည်းကောင်း၊ သင်္ဘောထွက်သွားသည်ကိုလည်းကောင်း ကြည့်ပါက (၁) သင်္ဘောပုံအတိုင်း အမှတ် (၂) သင်္ဘောပုံဖြစ်ရမည်အမှန်ပင်။

အမှတ်(၂) သင်္ဘောပုံ

ဤအမှတ် (၂) သင်္ဘောပုံကား ဆိပ်ကမ်း၌ ဒုတိယကြည့်ရှုသောပုံဖြစ်သည်။ ၎င်းအမှတ် (၂) သင်္ဘောပုံကို ထောက်ဆသောအားဖြင့် ဤကမ္ဘာမြေကြီးသည် အပြားမဟုတ်အလုံးဖြစ်သည်ဟု ဒုတိယနောက်ထပ်ကမ္ဘာလုံးတစ်လုံး ယူဆရ လိမ့်ဦးမည်။ အထက်ကရေးပြခဲ့သည့်နည်းအတိုင်း ဆိပ်ကမ်းများစွာ၌ သင်္ဘော ပုံပေါင်းများစွာဖြစ်သည်ကို ထောက်ဆသောအားဖြင့် ဂျပန်ပြည်၌လည်း ကမ္ဘာ လုံးပေါင်းများစွာ၊ အမေရိကန်ပြည်၌လည်း ကမ္ဘာလုံးပေါင်းများစွာ၊ အင်္ဂလန်ပြည် တွင်လည်း ကမ္ဘာလုံးပေါင်းများစွာ စသည်ဖြင့် ကမ္ဘာလုံးပေါင်းများစွာ ဖြစ်လာ မည်ဖြစ်၍ ကမ္ဘာလုံးပေါင်းများစွာ ယူဆရလိမ့်ဦးမည်။

သိသာအောင် ထပ်၍ ရေးဦးအံ့

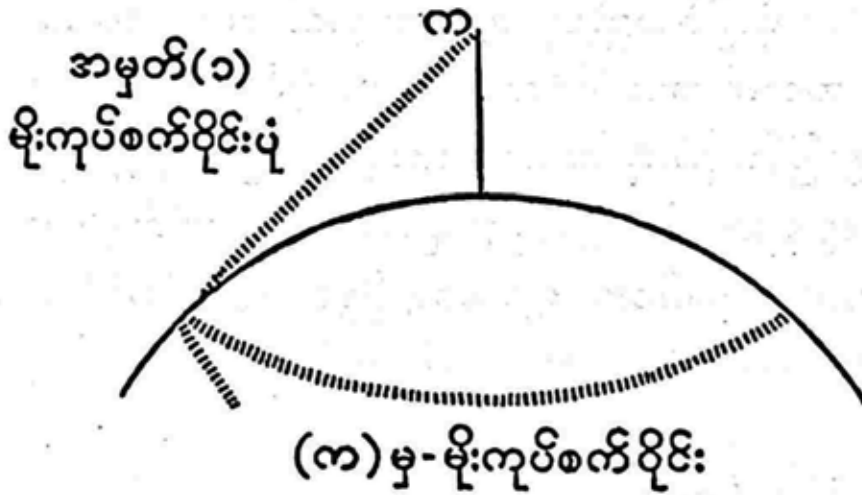
ကမ္ဘာသည် အလုံးဖြစ်သည်ဟု ယူဆလိုက်လျှင် ဤကမ္ဘာမြေကြီးတစ်ခုတည်း မှာပင် ဤနား၌လည်းကမ္ဘာလုံးတစ်ခု၊ ထိုနား၌လည်း ကမ္ဘာလုံးတစ်ခု၊ ဤဤထိုထို ၌လည်း ဤဤထိုထို ကမ္ဘာလုံးတွေမြောက်မြားစွာ ဖြစ်နေရမည်။ ဤကား ကမ္ဘာကို အလုံးဟု ယူဆလိုက်လျှင် ဤကမ္ဘာကြီးတစ်ခုတည်းမှာပင် ကမ္ဘာလုံးတွေမြောက် မြားစွာ မဖြစ်တန်ဘဲနှင့် ဖြစ်လာပုံအပြစ်တွေတည်း။ ဤကဲ့သို့ ကမ္ဘာလုံးတွေ မြောက်မြားစွာ မဖြစ်တန်ဘဲနှင့် ဖြစ်လာပုံ အပြစ်တွေရှိမည်ဖြစ်သောကြောင့် ကမ္ဘာ မြေကြီးသည် အလုံးမဟုတ်၊ ကမ္ဘာမြေကြီးသည် အပြားသာဖြစ်သည်ဟု သိရမည်။

အမေး အမှတ် (၁) သင်္ဘောကို ထောက်ဆသောအားဖြင့် ကမ္ဘာသည် အပြား မဟုတ်ဘဲ အလုံးဖြစ်သည်မဟုတ်လော။

အဖြေ ကမ္ဘာကိုအလုံးဟု ယူဆလိုက်လျှင် ဤကမ္ဘာမြေကြီးတစ်ခုတည်းမှာပင် ကမ္ဘာလုံးတွေမြောက်မြားစွာ ဖြစ်လာမည့် အပြစ်တွေ များစွာရှိမည်ဖြစ် သောကြောင့် ကမ္ဘာသည်အလုံးမဟုတ် အပြားဖြစ်သည်။

ကမ္ဘာမြေကြီး အပြားဖြစ်ရာ၌ နေကို ကမ္ဘာတစ်ခုလုံးမှ တစ်ပြိုင်နက် စ,တင် မမြင်နိုင်ပုံ နေအလင်းခန်း၌ ရေးပြလတ္တံ့။

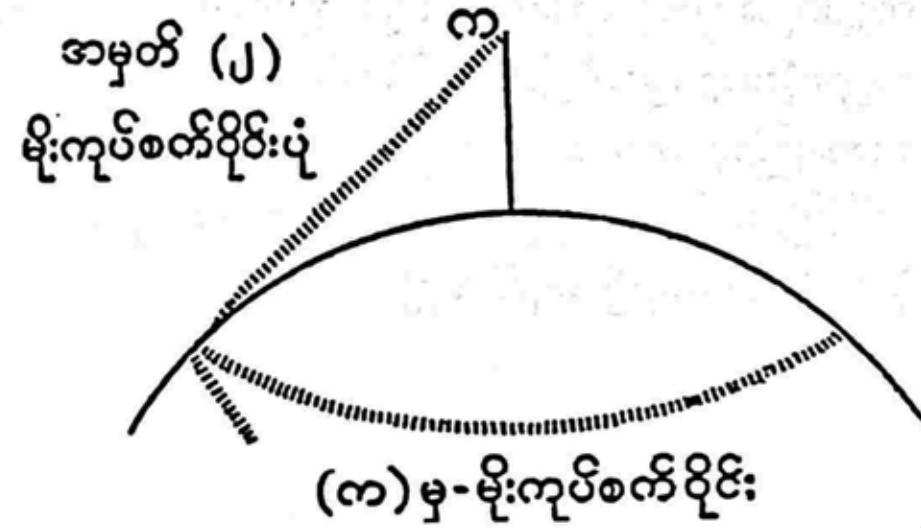
တစ်နည်း ကမ္ဘာမြေကြီး အပြားဖြစ်ပုံအကြောင်း

ပင်လယ်၌ရှိသော သင်္ဘောတိုင်ထိပ်ပေါ်မှနေ၍ ကြည့်ပါက အမှတ် (၁) မိုးကုပ်စက်ဝိုင်းကို မြင်နိုင်သည်။ ၎င်း အမှတ် (၁) မိုးကုပ်စက်ဝိုင်းပုံကို ထောက်ဆသောအားဖြင့် ကမ္ဘာမြေကြီးသည် အပြားမဟုတ် အလုံးဖြစ်သည်ဟု ယူဆလိုက်လျှင် တစ်ဖန်ထပ်၍ ယူဆရလိမ့်ဦးမည်။

တစ်ဖန်ထပ်၍ ယူဆရပုံ

ပထမ ပင်လယ်မှ အဝေးဆုံးပင်လယ်၌ မိုးကုပ်စက်ဝိုင်းကို ကြည့်ပါက အမှတ် (၁) မိုးကုပ်စက်ဝိုင်းပုံအတိုင်း အမှတ် (၂) မိုးကုပ်စက်ဝိုင်းပုံ ဖြစ်ရမည် အမှန်ပင်။

ဤအမှတ် (၂) မိုးကုပ်စက်ဝိုင်းပုံကား ဒုတိယ ကြည့်ရှုသော ပင်လယ်၌ ပုံဖြစ်သည်။ ၎င်းအမှတ် (၂) မိုးကုပ်စက်ဝိုင်းပုံကို ထောက်ဆသောအားဖြင့် ဤကမ္ဘာမြေကြီးသည် အပြားမဟုတ် အလုံးဖြစ်သည်ဟု ဒုတိယနောက်ထပ် ကမ္ဘာလုံးတစ်လုံး ယူဆရလိမ့်ဦးမည်။ အထက်က ရေးပြခဲ့သည့်နည်းအတိုင်းပင် လယ်ပေါင်းများစွာ၌ မိုးကုပ်စက်ဝိုင်းပုံပေါင်းများစွာ ဖြစ်သည်ကိုထောက်ဆသောအားဖြင့် ဂျပန်၌လည်း ကမ္ဘာလုံးပေါင်းများစွာ၊ အမေရိကန်ပြည်၌လည်း ကမ္ဘာလုံးပေါင်းများစွာ၊ အင်္ဂလန်ပြည်၌လည်း ကမ္ဘာလုံးပေါင်းများစွာ စသည်ဖြင့် ကမ္ဘာလုံးပေါင်းများစွာ ဖြစ်လာမည်ဖြစ်၍ ကမ္ဘာလုံးပေါင်းများစွာ ယူဆရလိမ့်ဦးမည်။

သိသာအောင် ထပ်၍ရေးပြဦးအံ့

ကမ္ဘာသည် အလုံးဖြစ်သည်ဟု ယူဆလိုက်လျှင် ဤကမ္ဘာကြီးတစ်ခုတည်းမှာပင် ဤနား၌လည်း ကမ္ဘာလုံးတစ်ခု၊ ထိုနား၌လည်း ကမ္ဘာလုံးတစ်ခု၊ ဤဤထိုထို၌လည်း ဤဤထိုထိုကမ္ဘာလုံးတွေ မြောက်မြားစွာဖြစ်နေမည်။ ဤကား ကမ္ဘာကိုအလုံးဟု ယူဆလိုက်လျှင် ဤကမ္ဘာကြီးတစ်ခုတည်းမှာပင် ကမ္ဘာလုံးတွေ မြောက်မြားစွာ မဖြစ်တန်ဘဲနှင့် ဖြစ်လာပုံအပြစ်တွေတည်း။ ဤကဲ့သို့ ကမ္ဘာလုံးတွေမြောက်မြားစွာ မဖြစ်တန်ဘဲနှင့် ဖြစ်လာပုံ အပြစ်တွေရှိမည်ဖြစ်သောကြောင့် ကမ္ဘာမြေကြီးသည် အလုံးမဟုတ် ကမ္ဘာမြေကြီးသည် အပြားသာဖြစ် သည်ဟု သိရမည်။

အမေး အမှတ် (၁) မိုးကုပ်စက်ဝိုင်းပုံကို ထောက်ဆသောအားဖြင့်ကမ္ဘာသည် အပြားမဟုတ်ဘဲ အလုံးဖြစ်သည်မဟုတ်လော။

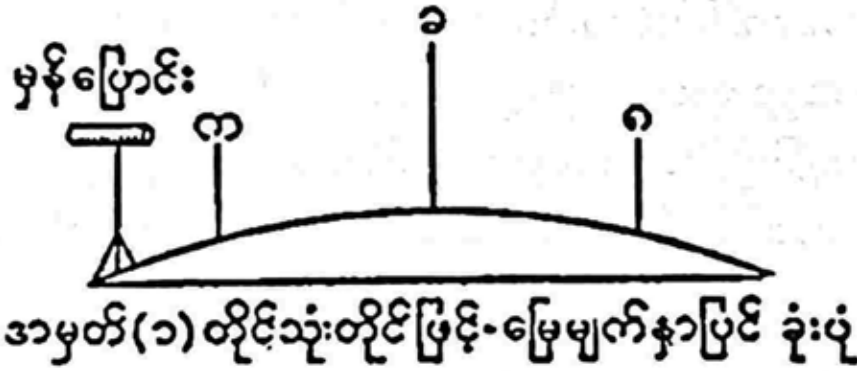
အဖြေ ကမ္ဘာကို အလုံးဟုယူဆလိုက်လျှင် ကမ္ဘာမြေကြီးတစ်ခုတည်းမှာပင် ကမ္ဘာလုံးတွေ မြောက်မြားစွာဖြစ်လာမည့် အပြစ်တွေများစွာ ရှိမည်ဖြစ်သောကြောင့် ကမ္ဘာသည် အလုံးမဟုတ်အပြားဖြစ်သည်။

တစ်နည်း ကမ္ဘာမြေကြီး အပြားဖြစ်ပုံအကြောင်း

ပင်လယ်ရေပြင်ပေါ်၌ အရှည်ညီတူညီမျှရှိသော တိုင်သုံးတိုင်ကို စီစဉ်နန်း၍

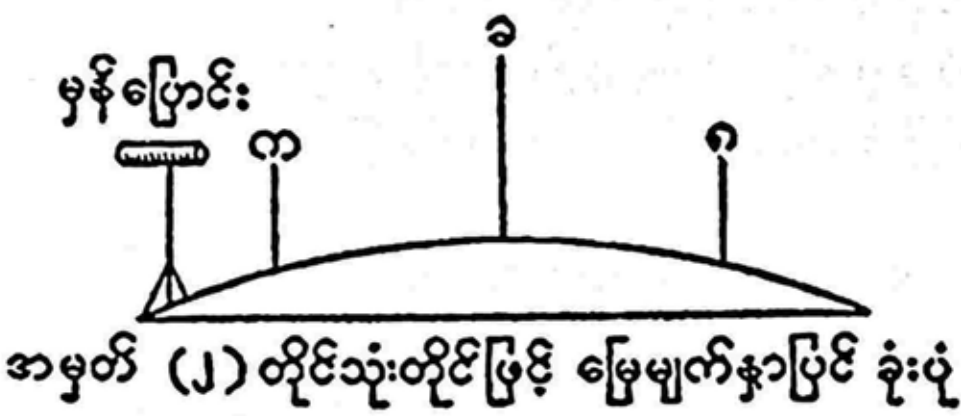
စိုက်ထားပြီးလျှင် တစ်နေရာမှနေ၍ မှန်ပြောင်းနှင့် (က) နှင့် (ဂ) တိုင်တို့၏ ထိပ်များကို တစ်ညီတည်းကြည့်ပါက အလယ်တိုင် (ခ) သည် ကျန် (က-ဂ) တို့ထက် ရှည်၍ထွက်နေသည်ကို မြင်ရပါလိမ့်မည်။

အမှတ် (၁) ပုံအတိုင်း တိုင်သုံးတိုင်ဖြင့် မြေမျက်နှာပြင်ခုံးပုံကို ထောက်ဆ သောအားဖြင့် ကမ္ဘာမြေကြီးသည် အပြားမဟုတ် အလုံးဖြစ်သည်ဟု ယူဆလိုက် လျှင် တစ်ဖန်ထပ်၍ ယူဆရလိမ့်ဦးမည်။

တစ်ပန်ထပ်၍ ယူဆရပုံ

ပထမ ပင်လယ်ရေပြင်မှ အဝေးဆုံး ပင်လယ်ရေပြင်ပေါ်၌ အရှည်ညီတူညီမျှ ရှိသော တိုင်သုံးတိုင်ကို စီတန်း၍ စိုက်ပြီးလျှင် အထက်က ရေးခဲ့သည့်အတိုင်း မှန်ပြောင်းနှင့် ကြည့်ပါက အမှတ် (၁) ပုံနည်းတူ အမှတ် (၂) ပုံ ဖြစ်ရဦးမည် အမှန်ပင်။

ဤအမှတ် (၂) ပုံကား ဒုတိယကြည့်ရှုသော ပင်လယ်ပြင်ပေါ်၌ ပုံဖြစ်သည်။ ၎င်းအမှတ် (၂) ပုံကို ထောက်ဆသောအားဖြင့် ဤကမ္ဘာမြေကြီးသည် အပြားမဟုတ် အလုံးဖြစ်သည်ဟု ဒုတိယနောက်ထပ်ကမ္ဘာတစ်လုံး ယူဆရလိမ့်ဦးမည်။ အထက်ကရေးပြခဲ့သည့် နည်းအတိုင်း ပင်လယ်ရေပြင်ပေါင်းများစွာ၌ တိုင်သုံးတိုင် ပုံပေါင်းများစွာဖြစ်သည်ကို ထောက်ဆသောအားဖြင့် ဂျပန်ပြည်၌လည်း ကမ္ဘာလုံးပေါင်းများစွာ၊ အမေရိကန်ပြည်၌လည်း ကမ္ဘာလုံးပေါင်းများစွာ၊ အင်္ဂလန်ပြည်၌လည်း ကမ္ဘာလုံးပေါင်းများစွာ စသည်ဖြင့် ကမ္ဘာလုံးပေါင်းများစွာ ဖြစ်လာမည်ဖြစ်၍ ကမ္ဘာလုံးပေါင်းများစွာ ယူဆရလိမ့်ဦးမည်။

သိသာအောင် ထပ်၍ ရေးပြဦးအံ့

ကမ္ဘာသည် အလုံးဖြစ်သည်ဟု ယူဆလိုက်လျှင် ဤကမ္ဘာကြီးတစ်ခုတည်းမှာပင် ဤနား၌လည်း ကမ္ဘာလုံးတစ်ခု၊ ထိုနား၌လည်း ကမ္ဘာလုံးတစ်ခု၊ ဤဤထိုထို၌လည်း ဤဤထိုထိုကမ္ဘာလုံးတွေ မြောက်မြားစွာ ဖြစ်နေမည်။ ဤကား ကမ္ဘာကို အလုံးဟု ယူဆလိုက်လျှင် ဤကမ္ဘာကြီးတစ်ခုတည်းမှာပင် ကမ္ဘာလုံးတွေ မြောက်မြားစွာ မဖြစ်တန်ဘဲနှင့် ဖြစ်လာပုံအပြစ်တွေတည်း။

ဤကဲ့သို့ ကမ္ဘာလုံးတွေ မြောက်မြားစွာ မဖြစ်တန်ဘဲနှင့် ဖြစ်လာပုံ အပြစ်တွေရှိမည်ဖြစ်သောကြောင့် ကမ္ဘာမြေကြီးသည် အလုံးမဟုတ် ကမ္ဘာမြေကြီးသည် အပြားသာဖြစ်သည်ဟု သိရမည်။

အမေး အမှတ် (၁) တိုင် သုံးတိုင်ပုံကို ထောက်ဆသောအားဖြင့် ကမ္ဘာသည် အပြားမဟုတ် အလုံးဖြစ်သည် မဟုတ်လော။

အဖြေ ကမ္ဘာကိုအလုံးဟု ယူဆလိုက်လျှင် ဤကမ္ဘာကြီးတစ်ခုတည်းမှာပင် ကမ္ဘာလုံးတွေမြောက်မြားစွာဖြစ်လာမည့် အပြစ်တွေများစွာ ရှိမည်ဖြစ်သောကြောင့် ကမ္ဘာသည်အလုံးမဟုတ် အပြားဖြစ်သည်။

ကျွန်းပတ် သင်္ဘောသည် အရှေ့စူးစူး သို့မဟုတ် အနောက်စူးစူးသို့ ခရီးထွက်ခဲ့သော် တစ်နေ့ကျလျှင် ကျွန်းပတ်သင်္ဘောစထွက်သော အရပ်ဒေသသို့ ပြန်၍ရောက်လာမည်ကို ထောက်ဆသောအားဖြင့် ကမ္ဘာမြေကြီးသည် အပြားမဟုတ် အလုံးဖြစ်သည်ဟု ယူဆလိုက်လျှင် မမှန်သော ယူဆခြင်းဖြစ်သည်။

မမှန်သောယူဆခြင်း ဖြစ်ပုံအကျယ်နှင့် ကမ္ဘာမြေကြီး အပြားဖြစ်ပုံ

ယခုလောကဓာတ်ဆရာတို့ တွေ့ထားသော သမုဒ္ဒရာတို့သည် အာတိတ်သမုဒ္ဒရာ၊ အန္တာတိတ်သမုဒ္ဒရာ၊ ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာ၊ အတ္တလန္တိတ်သမုဒ္ဒရာ၊ အိန္ဒိယသမုဒ္ဒရာဟု ငါးမျိုးဖြစ်ကုန်၏။ ၎င်း ငါးမျိုးကုန်သော သမုဒ္ဒရာတို့သည် ကရွတ်ခွေကဲ့သို့ တစ်ဆက်တည်းဆက်၍နေကုန်၏။ ထိုသို့ ကရွတ်ခွေကဲ့သို့ တစ်ဆက်တည်း ဖြစ်နေသောကြောင့် ကျွန်းပတ်သင်္ဘောသည် ဘယ်ကစ၍ ခရီးထွက်ထွက် တစ်နေ့ခုတ်မောင်းသော ကျွန်းပတ်သင်္ဘောစ၍ခရီးထွက်သော နေရာသို့ ပြန်ရောက်မည်။ တောင်ကျွန်းထဲတွင် အရှေ့သမုဒ္ဒရာ၊ အနောက်သမုဒ္ဒရာ၊ တောင်သမုဒ္ဒရာ၊ မြောက်သမုဒ္ဒရာဟုရှိလေသည်။ ၎င်း သမုဒ္ဒရာလေးမျိုးသို့ ယခုလောကဓာတ်ဆရာတို့ ပကတိသင်္ဘောဖြင့်မသွားနိုင်ကုန်၊ မသွားနိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းကား ရေးခဲ့ပြီးသော အရှေ့၊ အနောက်၊ တောင်၊ မြောက်သမုဒ္ဒရာ လေးမျိုး၌ရှိသော ရေတို့သည် အလွန်အလွန်အေးသော သီတာရေတို့ဖြစ်ကုန်၍ ပကတိသင်္ဘောကြေမွပျက်သွားမည်ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ အအေးဒဏ်ခံနိုင်သော လောကဓာတ်နည်းဖြင့် စီမံ၍သွားမှု သွားနိုင်စရာရှိ၏။ ရေးခဲ့ပြီးသော အရှေ့၊ အနောက်၊ တောင်၊ မြောက်သမုဒ္ဒရာ လေးမျိုးတို့သည် ကျွန်းကြီးလေးကျွန်းက သမုဒ္ဒရာတို့မဟုတ်ကုန်၊ တောင်ကျွန်း၌သာဖြစ်ကုန်သော သမုဒ္ဒရာလေးမျိုး ဖြစ်ကုန်၏။ ရေးခဲ့ပြီးသော အာတိတ်သမုဒ္ဒရာ၊ အန္တာတိတ်သမုဒ္ဒရာ၊ ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာ၊ အတ္တလန္တိတ်သမုဒ္ဒရာ၊ အိန္ဒိယသမုဒ္ဒရာတို့သည် ကရွတ်ခွေကဲ့သို့ တစ်ဆက်တည်းဖြစ်နေသည်က တစ်ကြောင်း၊ လေးမျိုးသော သမုဒ္ဒရာသို့ ပကတိသင်္ဘောဖြင့် မသွားနိုင်သည်က တစ်ကြောင်း ဤသို့သော အကြောင်း ၂-ကြောင်းကြောင့် သင်္ဘောသည်ဘေးမထွက်နိုင်ဘဲ သင်္ဘော စ,ထွက်ရာခရီးသို့ ပြန်၍ရောက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ဘေးမထွက်နိုင်ဘဲဖြစ်ခြင်းကြောင့် ကျွန်းပတ်သင်္ဘောသည် တောင်ကျွန်းအဆုံးရောက်အောင် မသွားနိုင်သဖြင့် (ကျွန်းပတ်သင်္ဘောကို ထောက်ဆ၍ ကမ္ဘာမြေကြီးသည် အလုံးဖြစ်သည်ဟု ယူဆလိုက်လျှင်) မမှန်သော ယူဆလိုက်ခြင်းဖြစ်မည်။ ထိုသို့မမှန်သောယူဆလိုက်ခြင်းဖြစ်သောကြောင့် ကမ္ဘာမြေကြီးသည် အလုံးမဟုတ်အပြားဖြစ်ရမည် အမှန်ပင်။

လေယာဉ်ပျံဖြင့် ပျံသန်းသွားရာ၌လည်း ကျွန်းပတ်သင်္ဘောနည်းအထိုင်းပင်

တစ်နေ့ကျလျှင် လေယာဉ်ပျံစ၍ ထွက်ရာအရပ်သို့ ပြန်ရောက်သည်ကို ထောက်ဆသောအားဖြင့် ကမ္ဘာမြေကြီးသည် အပြားမဟုတ် အလုံးသာဖြစ်သည်ဟု ယူဆလိုက်လျှင် မမှန်သော ယူဆခြင်းဖြစ်မည်။

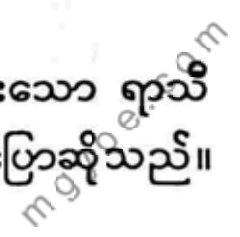
မမှန်သောယူဆခြင်းဖြစ်ပုံ အကျယ်နှင့် ကမ္ဘာမြေကြီး အပြားဖြစ်ပုံ

လေယာဉ်ပျံ ပျံသန်းခြင်းသည် လောကဓာတ်ဆရာတို့ သတ်မှတ်ထားသော ခရီးလမ်းစဉ်ဖြင့် ပျံသန်းခြင်းဖြစ်သည်။ သတ်မှတ်ထားသော ခရီးလမ်းစဉ်ကလွဲ၍ ပျံသန်းခြင်းမဟုတ်၊ ရေးခဲ့ပြီးသော တောင်ကျွန်း၌ဖြစ်ကုန်သော သမုဒ္ဒရာ လေးမျိုးတို့၌ရှိသော အလွန်အလွန်အေးသော သီတာရေခိုးတို့က ကောင်းကင်သို့တက်ပြီး ပျံ့နှံ့နေသဖြင့် ကောင်းကင်၌လည်း အလွန်အလွန်အေးသော သီတာအခိုးရှိနေ၍ လေယာဉ်ပျံမသွားနိုင်ဖြစ်လေသည်။ အကယ်၍ သီတာရေခိုးရှိရာသို့ လေယာဉ်ပျံပျံသန်းလျှင် ၎င်းပျံသန်းသော လေယာဉ်ပျံသည် ကြေမွပျက်စီးသွားမည်အမှန်ပင်၊ အအေးခံနိုင်သော လောကဓာတ်နည်းဖြင့် စီမံ၍ ပျံသန်းမှု ပျံသန်း နိုင်စရာရှိ၏။

လောကဓာတ်ဆရာတို့ သတ်မှတ်ထားသော ခရီးစဉ်ဖြင့် ပျံသန်းရသည်က တစ်ကြောင်း၊ သီတာရေခိုးရှိနေ၍ မပျံသန်းနိုင်သည်ကတစ်ကြောင်း၊ ဤသို့သော အကြောင်း ၂-ကြောင်းကြောင့် လေယာဉ်ပျံသည် ဘေးမထွက်နိုင်ဘဲ စ၍ထွက်သောအရပ်သို့ ပြန်ရောက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုသို့ဘေးမထွက်နိုင်ဘဲ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် လေယာဉ်ပျံသည် တောင်ကျွန်းအဆုံးရောက်အောင် မသွားနိုင်သဖြင့် (လေယာဉ်ပျံ ပျံသန်းခြင်းကို ထောက်ဆ၍ ကမ္ဘာမြေကြီးသည် အလုံးဖြစ်သည်ဟု ယူဆလိုက်လျှင်) မမှန်သော ယူဆလိုက်ခြင်းဖြစ်မည်။ ထိုသို့ မမှန်သော အားဖြင့် ယူဆလိုက်ခြင်းကြောင့် ကမ္ဘာမြေကြီးသည် အလုံးမဟုတ် အပြားဖြစ်ရမည် အမှန်ပင်။

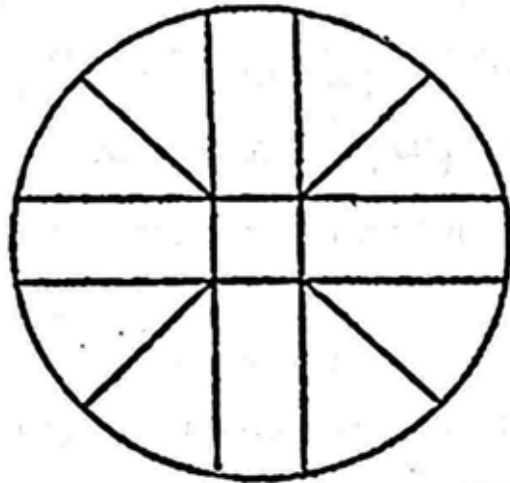
တစ်နည်းကမ္ဘာမြေကြီး အပြားဖြစ်ပုံအကြောင်း

အချို့ပုဂ္ဂိုလ်က မြန်မာနိုင်ငံရှိ ဗေဒင်ကျမ်း၌ နေသွားရေးထားသော ရာသီစက်ဝိုင်းကိုကြည့်၍ ကမ္ဘာမြေကြီးသည် အပြားမဟုတ် အလုံးဟု ပြောဆိုသည်။

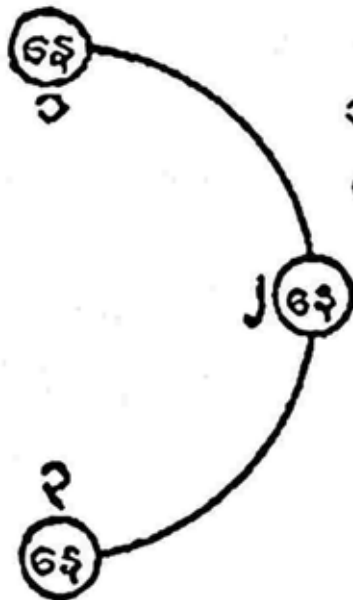

ဤသို့ ပြောဆိုခြင်းသည် အလွဲအမှားသာတည်း။ အကြောင်းမူကား ၎င်းနေသွား ရာသီစက်ဝိုင်းသည် မြေကြီးမှာမဟုတ်တွက်ချက်လို့ဖြစ်အောင် ကောင်းကင်မှာ ဖြစ်ပုံကို ရေးထားသော နေသွားရာသီစက်ဝိုင်းဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။

နေသွားရာသီ
စက်ဝိုင်းပုံ

တစ်နည်းကမ္ဘာမြေကြီးအပြား ဖြစ်ပုံအကြောင်း

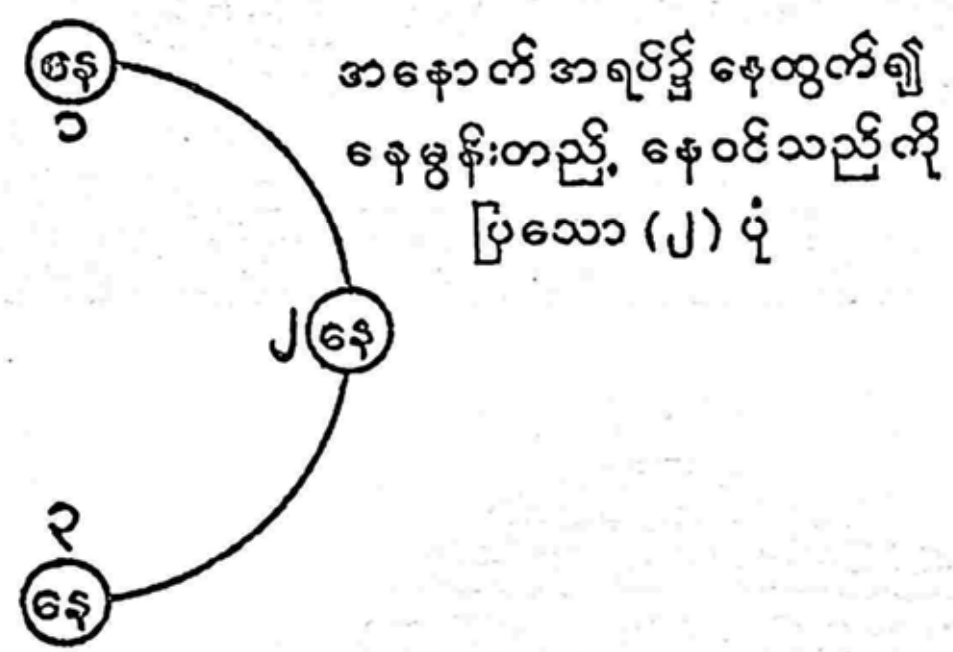
အရှေ့အရပ်၌ နေထွက်၍
နေမွန်းတည့် နေဝင်သည်ကို
ပြသော (၁)ပုံ

နေထွက်သောအခါ မျက်မြင်အားဖြင့် အရှေ့မြေကြီးနားကကပ်၍ ထွက်လာ သည်ကို မြင်ရသည်။ (၁) အမှတ်ကြည့်၊ ထို့နောက် နေဝင်သောအခါ မြေကြီး နားက ကပ်၍ ဝင်သွားသည်ကို မြင်ရသည်။ (၂) အမှတ်ကြည့်၊ ၎င်း (၁)ပုံအရ

နေထွက်အနိမ့်၊မွန်းတည့်အမြင့်၊နေဝင်အနိမ့်၊မျက်မြင်ကို ထောက်ဆသောအား ဖြင့် ကမ္ဘာမြေကြီးသည် အပြားမဟုတ် အလုံးဖြစ်သည်ဟု ယူဆလိုက်လျှင် တစ်ဖန် ထပ်၍ ယူဆရလိမ့်ဦးမည်။

တစ်ဖန်ထပ်၍ ယူဆရပုံ

အနောက်အရပ်၌ နေထွက်၊ မွန်းတည့်၊ နေဝင်၊ အမှတ် (၂) ပုံတစ်ခု၊ အရှေ့အရပ်၌ နေထွက်၊ နေမွန်းတည့်၊ နေဝင်၊ အမှတ် (၁) ပုံလိုဖြစ်ရဦးမည်။ အကြောင်း မူကား အရှေ့အရပ်၌ ညဉ့်ဖြစ်လျှင် အနောက်အရပ်၌ နေ့ဖြစ်ရမည်ဖြစ်သော ကြောင့်တည်း။

၎င်းအမှတ် (၂) အနောက်အရပ်၌ နေထွက်၊ နေမွန်းတည့်၊ နေဝင်ပုံကို ထောက်ဆသောအားဖြင့် ဤကမ္ဘာမြေကြီးသည် အပြားမဟုတ် အလုံးဖြစ်သည် ဟု ဒုတိယနောက်ထပ် ကမ္ဘာလုံးတစ်လုံး ယူဆရလိမ့်ဦးမည်။ ဤသို့ ဒုတိယနောက်ထပ် ကမ္ဘာလုံးတစ်လုံး ဖြစ်လာပြန်သဖြင့် အမှတ် (၁) ပုံအရ ကမ္ဘာလုံးတစ်လုံး အမှတ် (၂) ပုံအရ ကမ္ဘာလုံးတစ်လုံး ဤသို့ကမ္ဘာနှစ်လုံးဖြစ်လာ၍ ကမ္ဘာမြေကြီးသည် တစ်ခုသာရှိသဖြင့် ကမ္ဘာသည် (၀၁) ကမ္ဘာလုံးသည် (၂) လုံးမဖြစ်တန်ဘဲနှင့် ဖြစ်လာပုံအပြစ်တည်း။ ဤကဲ့သို့မဖြစ်တန်ဘဲနှင့်ဖြစ်လာ ပုံ

အပြစ်ရှိမည်ဖြစ်သောကြောင့် ကမ္ဘာမြေကြီးသည် အလုံးမဟုတ် ကမ္ဘာမြေကြီးသည် အပြားသာဖြစ်သည်ဟု သိရမည်။

ကမ္ဘာကြီးအပြားသည် ရေထုကြီး၌တည်နေပုံ

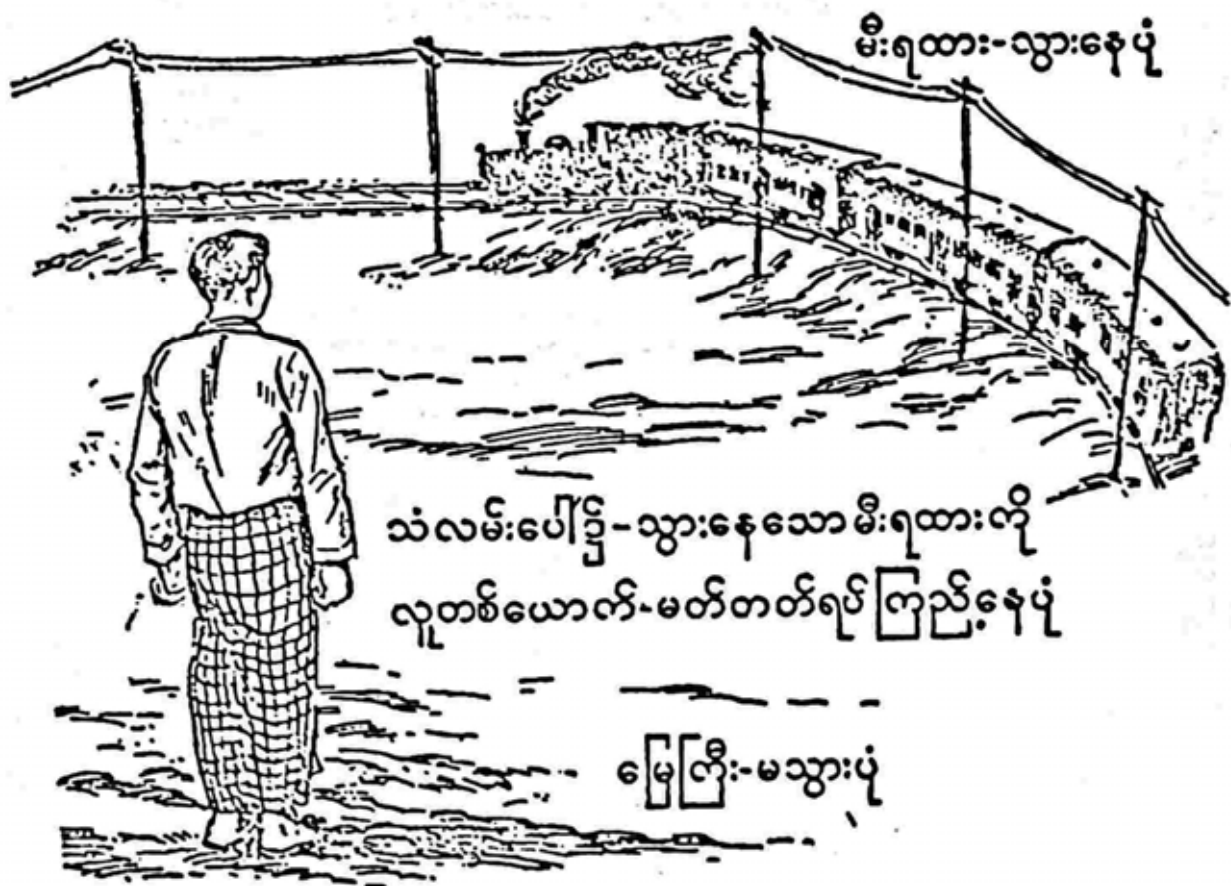
လေထုကြီးပေါ်၌ ရေထုကြီးတည်နေ၍ ရေထုကြီးပေါ်၌ မြေထုကြီးတည်နေလေသည်။ မြစ်ရေစသည်၌ သစ်ဖောင်သည် တည်နေနိုင်သလို ရေထုကြီးပေါ်၌ မြေထုကြီးသည် တည်နေနိုင်လေသည်။

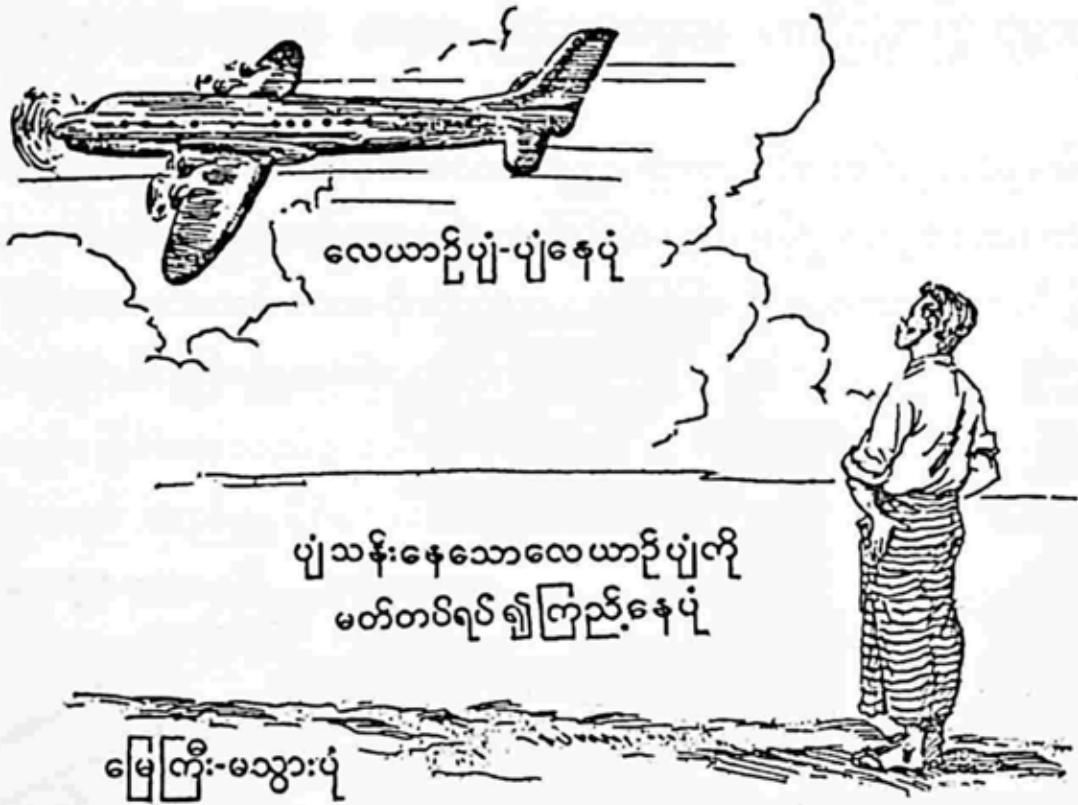
ရေထုကြီး
ပေါ်၌ မြေထုကြီး
တည်နေပုံ

ကမ္ဘာမြေထုကြီးက မသွားမလည် နေက သွားလည်ပုံအကြောင်း

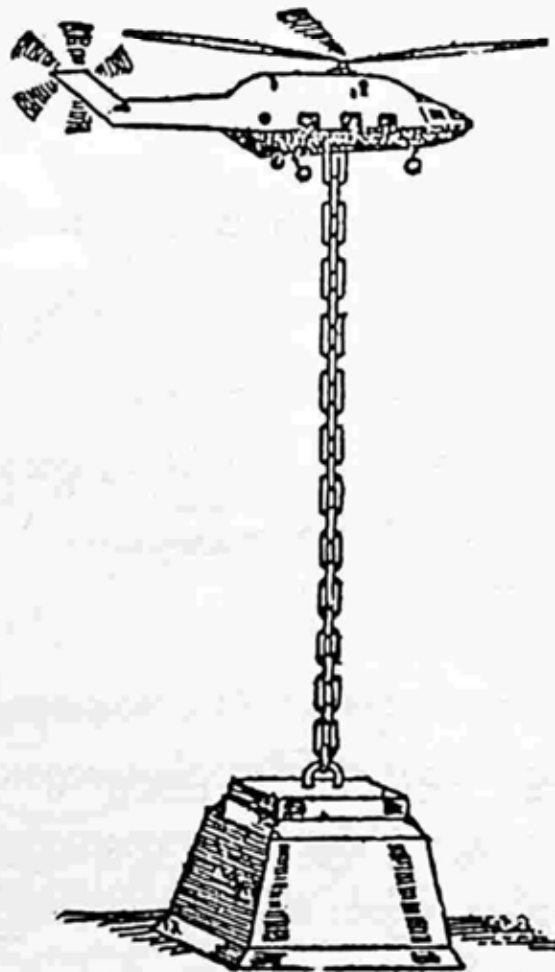
မီးရထားခုတ်မောင်းလာစဉ် မီးရထားလမ်းအနီးအပါးကနေ၍ကြည့်ပါက မုချ မီးရထားသာသွားသည်။ ကမ္ဘာမြေကြီးသည် မုချမသွားဟု အမှန်သိရလေသည်။ ထိုသို့ မီးရထားသာသွား၍ မြေကြီးမသွားသည်ကို ထောက်ဆသောအားဖြင့် နေသာ သွား၍ လည်နေကြောင်း သိရ၏။ မြေကြီးမသွားမလည်ကြောင်း မုချသိရမည်။ ဤကား သဘာဝဖြစ်ပုံတည်း။

တစ်နည်းအားဖြင့် လေယာဉ်ပျံ ပျံသန်းသွားလာနေစဉ် မြေကြီးကနေ၍ကြည့် ပါက မုချလေယာဉ်ပျံသွားသည်။ မြေကြီးသည်မုချမသွားဟု အမှန်သိရလေသည်။ ထိုသို့ လေယာဉ်ပျံကသာသွား၍ မြေကြီးကမသွားသည်ကို ထောက်ဆသောအား ဖြင့် နေသာသွား၍ လည်နေကြောင်း မြေကြီးမသွားမလည်ကြောင်း မုချသိရမည်။ ဤကားသဘာဝဖြစ်ပုံတည်း။

မရင်းသတ်ပုံအတိုင်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ဖော်ပြပါပုံ၏အဓိပ္ပာယ်မှာ မြေကြီး၌စိုက်ထူထားသော ကျောက်တိုင်၏ထိပ်
ဝယ် တပ်ဆင်ထားသော သံကွင်းကြီးနှင့် သံကွင်းကြီးအောက်အစွန်း ဆွဲချိတ်ထား
သည့်နည်းအတူ သံကွင်းကြီးအထက်အစွန်းနှင့် ရဟတ်ယာဉ်၏ ဝမ်းဗိုက်တွင်
ပြုပြင်တပ်ဆင်ထားသော သံကွင်းကြီးဆွဲချိတ်ထားပြီး ကောင်းကင်၌ အချိန်ကြာမြင့်
စွာ ရပ်တည်နေသောပုံဖြစ်သည်။

ဤနေရာ၌ ဆိုလိုရင်းမှာ အကယ်၍ ကမ္ဘာမြေကြီးလည်၍သွားနေသည်ဟု
ဆိုပါမူ ကောင်းကင်၌အချိန်ကြာမြင့်စွာ ရပ်တည်နေသော ရဟတ်ယာဉ်သည်
ကမ္ဘာမြေကြီးလည်၍ သွားရာဘက်သို့ ရွေ့လျားပါသွားစရာ အကြောင်းရှိ၏။
ရဟတ်ယာဉ်သည် ကမ္ဘာမြေကြီးလည်၍သွားရာဘက်သို့ ရွေ့လျားပါမသွားဘဲ
ကောင်းကင်၌ ရပ်တန့်နေမြဲတိုင်း ရပ်တန့်နေသည်ကို အဝေးကြည့်မှန်ပြောင်း
ဖြင့် ကြည့်ပါမူ သိနိုင်သောကြောင့် ကမ္ဘာမြေကြီးလည်ပတ်ခြင်းမရှိဟု မုချတွေ့
ရမည်။ သူတစ်ဦးက ကမ္ဘာမြေကြီးလည်နေသည်ဟု ပြောဆိုတိုင်း လွယ်လွယ်
နှင့်မယုံကြည်သင့်ပေ။ ပညာရှိများစဉ်းစားယုံကြည်သင့်သည်။

၁၃၂၂-ခု တော်သလင်းလဆုတ် ၃ ရက်နေ့ထုတ် ပြည်သူ့အိုးဝေသတင်းစာ၌ သိကောင်းစရာ ဤကမ္ဘာ

(၁) ပတ်ချာလည်နေသော ကမ္ဘာလုံးကြီးသည် အနှစ်တစ်ရာလျှင် တစ်စက္ကန့်
၏ ဆယ်ပုံတစ်ပုံခန့် အရှိန်လျော့ပါးနေ၏။ ဤနှုန်းအတိုင်းဆိုလျှင် နောင်ကာလ
ပေါင်း သိန်း၊သန်းကြာသောအခါ ကမ္ဘာလုံးကြီး၏ ပတ်ချာလည်ခြင်း လုံးဝရပ်တန့်
လျက် ကမ္ဘာတစ်ခြမ်းသာလျှင် နေမင်းဘက်သို့ မျက်နှာပြုကာ ရပ်တည်နေရမည်
ဖြစ်၏...ဟု ပါရှိလေသည်။

မီးရထားစီးသွားသောအခါ သစ်ပင်တွေပြေးသွား၍ လည်နေသည်။ မီးရထား
မသွားမလည်ဟု လူတို့စိတ်မှာ ထင်သကဲ့သို့ နေမသွားမလည်ဘဲနှင့် နေသွား၍
လည်နေကြောင်း ထင်မှတ်နေကြသည်ဟု အချို့ပြောဆိုရေးသားကြလေသည်။
ဤသို့ ပြောဆိုရေးသားခြင်းသည် မှန်ကန်သောပြောဆိုရေးသားခြင်းမဟုတ်ပေ။
အကြောင်းမူကား နေသွား မသွားဟူသော ယူဆချက်၌ မီးရထားစီးသော ဥပမာ

နှင့် မဆိုင်သောကြောင့်ပေတည်း။ နေသွား မသွားဟူသော ယူဆချက်၌ မီးရထား ခုတ်မောင်းလာစဉ် မီးရထားလမ်းအနီးအပါးကနေ၍ ကြည့်သောဥပမာနှင့်သာ ဆိုင်လေသည်။ ဆိုင်ပုံအကြောင်းမူကား မီးရထားအနီးအပါးကနေ၍ ကြည့်သော ဥပမာသည် မှန်ကန်၍သဘာဝကျသော ဥပမာဖြစ်ခြင်းကြောင့်ပေတည်း။

ကမ္ဘာမြေကြီးလည်၍ နေမွန်းတည့်ရောင်ခြည်သည်
အီကွေတာပေါ်သို့ ကျရောက်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊
ဝင်ရိုးတိမ်းစောင်းခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း ဥတုဖြစ်လာသည်
နေ့ညဉ့်တူမတူဖြစ်လာသည်ဟု ယူဆကြခြင်းကို
စိစစ်၍ ပြပုံအကြောင်း

ကမ္ဘာမြေကြီးလည်၍ နေမွန်းတည့်ရောင်ခြည်သည် အီကွေတာပေါ်သို့ တည့်မတ်စွာကျရောက်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ကမ္ဘာဝင်ရိုးတိမ်းစောင်းခြင်း ကြောင့်လည်းကောင်း ဥတုဖြစ်လာခြင်းမဟုတ်ပေ။ အကြောင်းမူကား ကမ္ဘာမြေ ကြီး မသွားမလည်သောကြောင့်ပေတည်း။

ကမ္ဘာမြေကြီးလည်၍ နေမွန်းတည့်ရောင်ခြည်သည် အီကွေတာပေါ်သို့ တည့် မတ်စွာကျရောက်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ကမ္ဘာဝင်ရိုး တိမ်းစောင်းခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ နေ့ ညဉ့် တူမတူဖြစ်လာခြင်းမဟုတ်ပေ။ အကြောင်းမူကား ကမ္ဘာ မြေကြီး မသွားမလည်သောကြောင့်ပေတည်း။

ကမ္ဘာမြေကြီး မသွားမလည် နေကသွား၍လည်သောကြောင့် နေနှင့်စပ်၍ မိုး၊ နွေ၊ ဆောင်းဟု ဥတုသုံးပါးဖြစ်လာသည်။ နေ့တာ ညဉ့်တာတူမျှခြင်း မတူမျှ ခြင်း ဖြစ်လာသည်။

ကမ္ဘာက မသွားမလည် နေကသွား၍ လည်နေကြောင်း ရေး၍ပြခဲ့ပြီ။ ပြန်၍ ကြည့်လေ။

ဥတုသုံးပါး ဖြစ်လာပုံ နေ့ ညဉ့် တူမတူ ဖြစ်လာပုံတို့ကို မြေပုံဆွဲ၍ ရေးပြလတ္တံ့။

နေသွား အလွန်လျင်မြန်ပုံအကြောင်း

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော် ဩပမ္မသံယုတ်၌ ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရားက နေသွား အလွန်လျင်မြန်ကြောင်း ဟောတော်မူ၏။ ၎င်းနိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်အဖွင့် အဋ္ဌကထာ ဆရာက နေသွားလျင်မြန်ပုံကို အကျယ်ဖွင့်တော်မူ၏။ နေသွားလျင်မြန်ပုံအကျယ် ကို ရေး၍ပြအံ့။

နန်းရင်ပြင်၌ စိုက်ထူထားအပ်သော ကျောက်တိုင်၏ ထိပ်ထက်၌ ရွှေဟင်္သာ မင်းနေ၍ ကျောက်တိုင်၏ အရပ်လေးမျက်နှာ၌ ကျောက်တိုင်ကို ကျောက်ပစ်စေ၍ အရပ်လေးမျက်နှာသို့ ပစ်ရန် လေးသမားလေးယောက်ကို နေစေ၍ လေးသမား လေးယောက်ကို အရပ်လေးမျက်နှာသို့ မြားတို့ကို အပစ်ခိုင်းပြီး ပထမပစ်လိုက် သော မြားနှင့်အတူ ရွှေဟင်္သာမင်းလိုက်သွား၍ ပထမမြားကို လေးမှ တစ်တောင် ခန့်၌ယူ၍ ဒုတိယမြားကို လေးမှ နှစ်တောင်ခန့်၌ယူပြီး တတိယမြားကို လေးမှ သုံးတောင်ခန့်ယူ၍ စတုတ္ထမြားကို မြေသို့မကျမီယူပြီးလျှင် ထို့နောက် မြားလေးစင်း နှင့်တကွ ကျောက်တိုင်၏ ထိပ်ထက်၌ ရွှေဟင်္သာမင်းနေ၏။

လိုရင်းအဓိပ္ပာယ်ကား မြားလေးစင်းမြေသို့မကျမီ ယူနိုင်ခြင်းသည် အလွန် လျင်မြန်၍ ယူနိုင်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုလို၏။

တစ်ဆယ်နှစ်ယူနေရာရှိသောမြို့၌ ရွှေဟင်္သာမင်းပျံသန်းရာဝယ် ရွှေဟင်္သာမင်း တစ်ဦးတည်းပင် ကြည့်သူအပေါင်းက ဟင်္သာပေါင်းတစ်ထောင်မက ထင်မြင်ရ၏။ ဤကား ရွှေဟင်္သာမင်း မြန်ပုံတည်း။

ရေးခဲ့ပြီးသော ရွှေဟင်္သာမင်းမြန်မြန်ပျံသန်းနိုင်သည်ထက် နေသွားက လျင်မြန် ကြောင်း ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား ဟောထားတော်မူ၏။ နေသွား လျင်မြန်ကြောင်း ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရားဟောတော်မူခြင်းသည် အလွန်မှန်ကန်၏။ မှန်ကန်ပုံ အထောက် သာဓကကား-

ဤပုံပင်တည်း။

ဤပုံ၌ အဓိပ္ပာယ်ကား ကြိုးဖျား၌ ချိန် သီးလုံးကို ချည်ပြီး လူက အလယ်ကနေ၍ ဦးခေါင်းအထက်၌ ချိန်သီးလည်အောင် ကြိုးရင်းကကိုင်၍ လှည့်ပုံဖြစ်သည်။ ချိန်သီးသည် နှေးနှေးသလို မြန်မြန်သလို ချိန်သီးတစ်လုံးတည်းက တောင်တစ်လုံး မြောက် တစ်လုံး အရှေ့တစ်လုံး စသည်ဖြင့် ထင်ရမည်သာ။

သုံးကျွန်းလင်းခိုက် တစ်ကျွန်းမိုက်ဟု ယူဆခြင်းကို စိစစ်၍ ပြပုံအကြောင်း

ယခုအခါ၌ သုံးကျွန်းလင်းခိုက် တစ်ကျွန်းမိုက်ဟု ပြောဆိုရေးသားကြ၏။ အဋ္ဌကထာတို့၌ တစ်ကျွန်းမိုက်သည်ဟု မဆိုကုန်၊ သုံးကျွန်းလင်းသည်ကိုသာ အဋ္ဌကထာဆရာတို့ဆိုကုန်၏။

ဧကပ္ပဟာရေနေဝ တီသု ဒီပေသု ပညာယန္တိ။ (သုတ်မဟာဝါ၊ မဟာပဒါန သုတ် အဖွင့်အဋ္ဌကထာ)။

ဧကပ္ပဟာရေန တီသု ဒီပေသု အာလောကံ ကရောန္တိ။ (သုတ်ပါထေယျ အဂ္ဂညသုတ် အဖွင့်အဋ္ဌကထာ)။

၎င်း အဋ္ဌကထာတို့၏ အဓိပ္ပာယ်ကား သုံးကျွန်းလင်းသည်ဟု ဆိုလို၏။ တစ်ကျွန်းလုံးဝမိုက်သည်ဟု မဆိုလို၊ ကျွန်းက လေးကျွန်းသာရှိ၍ ၎င်းလေးကျွန်းတွင် သုံးကျွန်းလင်းလျှင် တစ်ကျွန်းသာကျန်တော့၍ တစ်ကျွန်းလုံးဝမိုက်သည်ဟု ပြောကြဆိုကြ ရေးသားကြခြင်းသည် ဝိနည်းသာရတ္ထဋီကာကိုကြည့်၍ ပြောကြဆိုကြ ရေးသားကြခြင်းဖြစ်သည်။ ဝိနည်းသာရတ္ထဋီကာ ဖွင့်ခြင်းသည်

မမှန်ကြောင်း စွန့်ပစ်ရမည်ဖြစ်ကြောင်းကို စွယ်စုံကျော်ထင်ဒုတိယအုပ် (ဗာဟိလမ်းသည်၊ နေ့မရှည်၊ မည်သို့ကျမ်း၌လာသနည်း) ဟူသော (၇၂၅) ပုစ္ဆာနံပါတ်၌ အဖြေရေးရာဝယ် (ဤနေရာ၌ ရှေးဆရာတို့ ဖြေဆိုပါသော်လည်း ဆဋ္ဌေတွာဖြစ်လေရှာ၏) ဟု မိန့်သည်ကို မြင်ရသဖြင့် သိရမည်။

ဝိနည်းသာရတ္ထဋီကာ သုံးကျွန်းလင်း တစ်ကျွန်းလုံးဝမိုက်သဘောဖြင့် ဆိုထားသော စကားသည် မမှန်ဘူးဟု စွယ်စုံကျော်ထင်ဆရာ ဆိုလို၏။

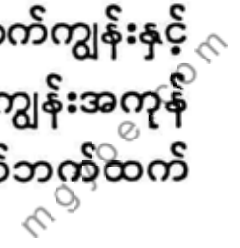
မှတ်ချက် စွယ်စုံကျော်ထင် ဆရာကား ဇိနတ္ထပကာသနိကျမ်းကြီး၊ စွယ်စုံကျော်ထင်ကျမ်းကြီး အစရှိကုန်သော ကျမ်းဂန်တို့ကို ရေးသားပြုပြင် စီရင်တော်မူသော ဉာဏ်ကြီးရှင် ကျီးသဲလေးထပ်ဆရာတော်ကြီးဖြစ်သည်။

ပါဠိတော်နှင့် အဋ္ဌကထာတို့ အလိုအားဖြင့် သုံးကျွန်းလင်း၍ သုံးကျွန်းမိုက်ရမည့်အကြောင်း

ပဟာရ-သဒ္ဓါသည် ပုတ်ခတ်တီးခေါက်ခြင်း အနက်ကို ဟော၏။ ထို့ကြောင့် ပဟာရ-ကားနာရီပင်ဖြစ်၏။ ဃဋီ-သဒ္ဓါနာရီဟော ဖြစ်သကဲ့သို့ ရှေ့ပဟာရ-သဒ္ဓါ နာရီဟောဖြစ်၏။ နေသွားခြင်းသည် အလွန်မြန်သည်ဖြစ်၍ မြန်မာနာရီပေါင်း (၆၀) စက်နာရီ (၂၄) နာရီအတွင်း သုံးကျွန်းလင်း၍ သုံးကျွန်းမိုက်နိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ဧကပ္ပဟာရေနေဝ-ဟူသော အဋ္ဌကထာ၌ စက်နာရီ (၂၄) နာရီ တစ်ပြိုင်တည်းဖြင့်သာလျှင်-ဟု အနက်ပေးရမည်။

နေသွားခြင်းသည် လျင်မြန်ကြောင်း ရေးခဲ့ပြီးပြီ ပြန်၍ကြည့်။

သုတ်ပါထေယျ အာဇ္ဇာနာဋီယသုတ်၌ ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရားက အရှေ့ကျွန်းက နေထွက်၍ အနောက်ကျွန်းနေဝင်သည်ဟု ဟောတော်မူရာ၌ အနောက်ကျွန်းနေဝင်သည့် နောက်ဘက်၌သာအမိုက်ဖြစ်၍ အနောက်ကျွန်းနေဝင်သည့် ရှေ့ဘက်၌ နေလင်းမည်ကို သိသဖြင့် စက်နာရီ-၂၄နာရီ တစ်ပြိုင်တည်း၌ အနောက်ကျွန်းနှင့် မြောက်ကျွန်းထက်ဝက် နေလင်း၊ မြောက်ကျွန်းထက်ဝက်နှင့် အရှေ့ကျွန်းအကုန် အမိုက်ဖြစ်၊ တောင်ကျွန်း အရှေ့ဘက်ထက်ဝက်နေလင်း၊ အနောက်ဘက်ထက်

ဝက်အမိုက်ဖြစ်သည်ဟု မှတ်၊ အနောက်ကျွန်း နေဝင်သည့် နောက်ဘက်၌သာ အမိုက်ဖြစ်ကြောင်း အမေရိကန်နေဝင်လျှင် အမေရိကန်၏ နောက်ဘက်ဖြစ်သော ဌာနများသာ အမိုက်ဖြစ်သည်ကို မြင်သဖြင့် သိရမည်။

သုံးကျွန်းလင်း၊ သုံးကျွန်းမိုက်သည် တစ်ပြိုင်တည်းဖြစ်ပုံကို သဘောမကျ လျှင် လက်နှိပ်ဓာတ်မီးကို အောက်သို့စိုက်၍ အလင်းရောင်တစ်စပ်တည်းမထင် အောင် လှည့်ကြည့်ပါက အချို့နေရာ၌လင်း၍ အချို့နေရာ၌ မိုက်သည်ကို တစ် ပြိုင်တည်းမှာပင် မြင်ရပါလိမ့်မည်။ အောက်က ပြခဲ့သော ချိန်သီးလှည့်၍ ကြည့် ပုံနှင့် သဘောတူပင် ဖြစ်လေသည်။

မှတ်ချက် “သုံးကျွန်းလင်း သုံးကျွန်းမိုက်ကို ပုံဆွဲ၍ ပြလတ္တံ့။”

လေးကျွန်းစလုံးနှင့်တကွ မြင်းမိုရ်တောင်ကို လှည့်ပတ်၍ နေသွားရာ၌ မဇ္ဈန် ကပုဒ်၊ မဇ္ဈိမယာမပုဒ်တို့ သုတ်ပါထေယျ အဂ္ဂညသုတ် အဋ္ဌကထာ၌ ပါ၏။ သုံးကျွန်းလင်းဟု ဆိုသော အဋ္ဌကထာကို ထောက်ဆ၍ မဇ္ဈန်ကပုဒ်ကို သဒ္ဒါ နည်းဖြင့် မဇ္ဈ-ပုဒ် အနိ-ပုဒ်ဟု ကြံရမည်။ အနိ-ပုဒ်သည် အဆုံးဟူသော အနက် ကို ဟော၏။ အနိ-ကို သုတ်ကြီးဖြင့် အနိ-ပြု၍ “အနိနံ မဇ္ဈော မဇ္ဈန္တိကော” ဟု ပဌမာတပျရိသ် သမာသ်ပြု။

အနိနံ-နေ့ညဉ့် အဆုံးနှစ်ခုတို့၏၊ မဇ္ဈော-အလယ်တည်း၊ မဇ္ဈန္တိကော- နေ့ညဉ့် အဆုံးနှစ်ခုတို့၏ အလယ်၊ သမာသ်ပုဒ်၏ အဆုံး၌ က-ပစ္စည်း သက်ထားသည်။ ၎င်း က-ပစ္စည်းအနက်မရှိ မဇ္ဈန္တိကော-ဟူ၍လည်း အချို့စာ၌ ရှိ၏။ မဇ္ဈ-ပုဒ် အန္တ-ပုဒ်ဟု ကြံ၍ “အန္တာနံ မဇ္ဈော မဇ္ဈန္တော” ဟု ပဌမာတပျရိသ် သမာသ်ပြု။

အန္တာနံ-နေ့ညဉ့်အဆုံးနှစ်ခုတို့၏ မဇ္ဈောအလယ်တည်း၊ မဇ္ဈန္တော-နေ့ညဉ့် အဆုံးနှစ်ခုတို့အလယ်၊ “မဇ္ဈန္တောယေဝ မဇ္ဈန္တိကော” သုတ္တတဒ္ဒိတ်ပြု၊ ဣက- ပစ္စည်း အနက်မရှိ၊ မဇ္ဈိမယာမ၌ ယာမ-သဒ္ဒါသည် အချိန်ကိုဟော၏။ “ယာမာ နံ မဇ္ဈိမော မဇ္ဈိမယာမော” ယာမာနံ-နေ့ညဉ့် အချိန်နှစ်ခုတို့၏ မဇ္ဈိမောအလယ် တည်း၊ မဇ္ဈိမယာမော-နေ့ညဉ့်အချိန်နှစ်ခုတို့၏အလယ်၊ သဒ္ဒါနိတိ သုတ္တမာလာ၌ ပဌမာ တပျရိသ် ရှိကြောင်းမိန့်၏။ ဤကား အရာဌာနကြည့်၍ သဒ္ဒါနည်းဖြင့် ကြံပုံတည်း။

အချို့ဌာန၌ မဇ္ဈိကော-မဇ္ဈိကော ပုဒ်တို့သည် နေမွန်းတည့်ကို ဟောကုန်၏။ ဤကဲ့သို့ နေမွန်းတည့်ဟောသောဌာနဖြစ်လျှင် မဇ္ဈပုဒ် အဟ-ပုဒ်ကြံ၍ အဟ-ကို အနိပြု အဟ-ကို အန္တာပြု၍ “အဟဿ မဇ္ဈော မဇ္ဈိကော” အဟဿ-နေ၏။ မဇ္ဈော-အလယ်မွန်းတည့်တည်း။ မဇ္ဈိကော-နေ၏ အလယ်မွန်းတည့်။ က-ပစ္စည်းအနက်မရှိ။ “အဟဿ မဇ္ဈော မဇ္ဈော မဇ္ဈန္တော” အဟဿ-နေ၏။ မဇ္ဈော-အလယ်မွန်းတည့်တည်း။ မဇ္ဈန္တော-နေ၏ အလယ်မွန်းတည့်။ “မဇ္ဈန္တော ယေဝ မဇ္ဈိကော” သုတ္တတဒ္ဓိတ် ဤကား မွန်းတည့်ဟောရာ၌ သဒ္ဒါနည်းဖြင့် ကြံဆပုံတည်း။

လေးကျွန်းစလုံးနှင့်တကွ မြင်းမိုရ်တောင်ကို နေလှည့်ပတ်၍ သွားပုံကိုမိန့်သော အဋ္ဌကထာ၌ မဇ္ဈိကော-ကို မွန်းတည့်အနက်မပေးရ။ မဇ္ဈိမယာမော-ကို သန်းခေါင်ယံဟု အနက်မပေးရ။ အကြောင်းမူကား မြင်းမိုရ်တောင်ကို နေလှည့်ပတ်၍ သွားရာ၌ သုံးကျွန်းလင်းကို ဆိုသောအရာ ဌာနဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။

ဧကပ္ပဟာရေန တီသု ဒီပေသု အာလောကံ ကရောန္တိ၊ ကထံ....ဣမသ္မိဉ္စိ ဒီပေသုရိယုဂ္ဂမနကာလော၊ ပုဗ္ဗဝိဒေဟေ မဇ္ဈိကော ဟောတိ ဥတ္တရကုရူသု အတ္တင်္ဂမနကာလော၊ အပရဂေါယာနေ မဇ္ဈိမယာမော၊ ပုဗ္ဗဝိဒေဟမိ ဥဂ္ဂမနကာလော၊ ဥတ္တရ ကုရူသု မဇ္ဈိကော၊ အပရဂေါယာနေ အတ္တင်္ဂ မနကာလော၊ ဣမ မဇ္ဈိမယာမော၊ ဥတ္တရကုရူသု ဥဂ္ဂမနကာလော၊ အပရ ဂေါယာနေ မဇ္ဈိကော၊ ဣမ အတ္တင်္ဂမနကာလော၊ ပုဗ္ဗဝိဒေဟေ မဇ္ဈိမ ယာမော၊ အပရဂေါယာနဒီပေ ဥဂ္ဂမနကာလော၊ ဣမ မဇ္ဈိကော၊ ပုဗ္ဗဝိဒေဟေ အတ္တင်္ဂမနကာလော၊ ဥတ္တရ ကုရူသု မဇ္ဈိမယာမော။

(သုတ်ပါထေယျ အဂ္ဂညသုတ် အဖွင့် အဋ္ဌကထာ)

မြန်မာသက်သက်

စက်နာရီ ၂၄-နာရီ တစ်ပြိုင်တည်းဖြင့်သာလျှင် သုံးကျွန်းတို့၌ အရောင်အလင်းကို ပြုကုန်၏။ အဘယ်သို့ စက်နာရီ ၂၄-နာရီ တစ်ပြိုင်တည်းဖြင့်သာလျှင် သုံးကျွန်းတို့၌ အရောင်အလင်းကို ပြုကုန်သနည်း စောဒကအမေးကို ဖြေဆိုအံ့။

ဤတောင်ကျွန်းက နေထွက်သောအချိန်အခါ အရှေ့ကျွန်း၌ နေ့၊ ည၌ အဆုံးနှစ်ခုတို့၏ အလယ်ဖြစ်၏။ မြောက်ကျွန်း၌ နေဝင်ချိန်ဖြစ်၏။ အနောက်ကျွန်း၌ နေ့၊ ည၌ အချိန်နှစ်ခုတို့၏ အလယ်ဖြစ်၏။

အရှေ့ကျွန်း၌ နေထွက်သောအချိန်အခါ မြောက်ကျွန်း၌ နေ့၊ ည၌ အဆုံးနှစ်ခုတို့၏ အလယ်ဖြစ်၏။ အနောက်ကျွန်း၌ နေဝင်ချိန်ဖြစ်၏။ ဤတောင်ကျွန်း၌ နေ့၊ ည၌ အချိန်နှစ်ခုတို့၏ အလယ်ဖြစ်၏။

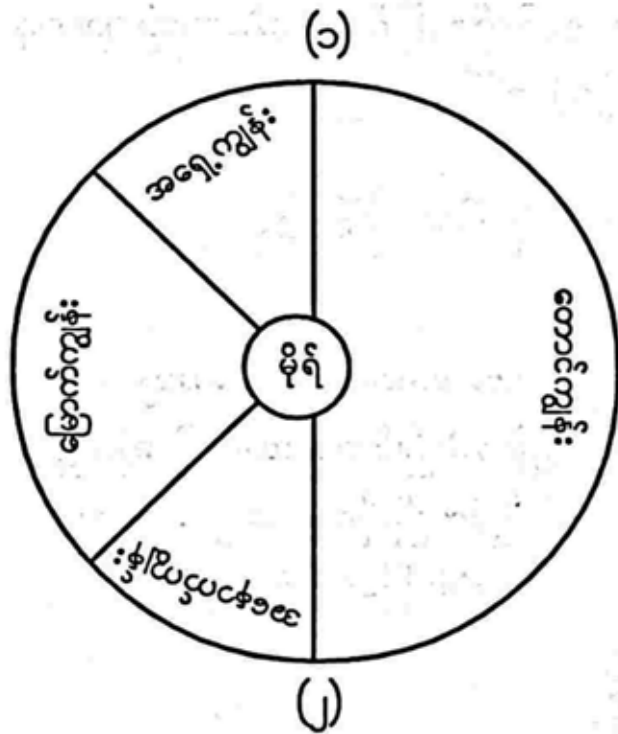
မြောက်ကျွန်း၌ နေထွက်သော အချိန်အခါ အနောက်ကျွန်း၌ နေ့၊ ည၌ အဆုံးနှစ်ခုတို့၏ အလယ်ဖြစ်၏။ ဤတောင်ကျွန်း၌ နေဝင်ချိန်ဖြစ်၏။ အရှေ့ကျွန်း၌ နေ့၊ ည၌ အချိန်နှစ်ခုတို့၏ အလယ်ဖြစ်၏။

အနောက်ကျွန်း၌ နေထွက်သော အချိန်အခါ ဤတောင်ကျွန်း၌ နေ့-ည၌ အဆုံးနှစ်ခုတို့၏ အလယ်ဖြစ်၏။ အရှေ့ကျွန်း၌ နေဝင်ချိန်ဖြစ်၏။ မြောက်ကျွန်း၌ နေ့၊ ည၌ အချိန်နှစ်ခုတို့၏ အလယ်ဖြစ်၏။ ဤကားအဖြေတည်း။

တောင်ကျွန်းသည် ယူဇနာတစ်သောင်းရှိသည်ဟု ဆိုခြင်းသည် လူတို့သွားလာနေထိုင်သော အရပ်ကို ရည်ရွယ်၍ ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ လူနေသုံးထောင်၊ ဟိမဝန္တာ တောနေသုံးထောင်၊ ရေနေ လေးထောင် ပေါင်းတစ်သောင်းဖြစ်၏။ ၎င်းယူဇနာတစ်သောင်းကား လူတို့သွားလာနေထိုင်လို့ဖြစ်သော အရပ်တည်း။ လူတို့မရောက်နိုင်သော တော၊ တောင်၊ ရေ၊ မြေတို့ ဤတောင်ကျွန်း၌ ရှိကုန်၏။

တောင်ကျွန်းနှင့် ကျွန်းသုံးကျွန်း ညီမျှပုံအကြောင်း

အရှေ့ကျွန်း၊ အနောက်ကျွန်း၊ မြောက်ကျွန်းတို့သည် တောင်ကျွန်းလောက် မကြီးကုန်၍ ကျွန်းသုံးကျွန်းပေါင်းပါမှ တောင်ကျွန်းတစ်ကျွန်းစာလောက်သာ ရှိသောကြောင့် တောင်ကျွန်းအကျယ်နှင့် သုံးကျွန်းပေါင်းအကျယ်သည် ညီမျှသည်မှတ်ပါ။

ဤပုံကား အရှေ့ကျွန်း၊ အနောက်ကျွန်း၊
မြောက်ကျွန်း ဤသုံးကျွန်းတို့သည် တောင်
ကျွန်းတစ်ကျွန်းစာလောက်သာရှိကုန်၏ဟု
ပြသောပုံဖြစ်သည်။

သုတ်ပါထေယျ အာဠာနာဠိယသုတ်၌ အရှေ့ကျွန်းကနေထွက်၍ အနောက်
ကျွန်းနေဝင်ကြောင်း ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား ဟောတော်မူခြင်းကြောင့် အတွင်းလမ်း၊
အလယ်လမ်း၊ အပြင်လမ်းတို့တွင် မည်သည့်လမ်းက သွားသည်ဖြစ်စေ၊ အရှေ့
ကျွန်းနေထွက်အနောက်ကျွန်းနေဝင်သည်ချည်း ယူရမည်၊ နောက်၌ ပုံဆွဲ၍
ပြလတ္တံ့။

ပြပြီးသောပုံ၌ အရှေ့ကျွန်း (၁) က နေထွက်၍ အနောက်ကျွန်း (၂) သို့
နေဝင်ဟု ဟောတော်မူခြင်းသည် မိဂပဒဝဠုနနည်းဖြင့် ဟောတော်မူခြင်းဖြစ်
သည်။ မိဂပဒဝဠုနနည်းကား ကျောက်ဖျာဝယ် တက်ရာဆင်းရာတို့၌ သားတို့
၏ ခြေရာကို မြင်သဖြင့် ကျောက်ဖျာပေါ်၌ သားတို့၏ မြောက်သော ခြေရာဌာန
ချသော ခြေရာဌာနတို့ကို သိသောနည်းပင်တည်း။

လိုရင်းအဓိပ္ပာယ် အစ၊ နေထွက်နှင့် အဆုံး၊နေဝင်ကို ဟောလိုက်သဖြင့်
အလယ်၌ နေမွန်းတည့်ရာဌာန နေအဆုံး၊ လင်းရာဌာန နေအစ၊ ဝင်ရာဌာနတို့
ကို သိရမည်ဟု ဆိုလိုသည်။ ထိုစကားသည် မှန်၏ မှန်ပုံအထောက်သာဓကကား-

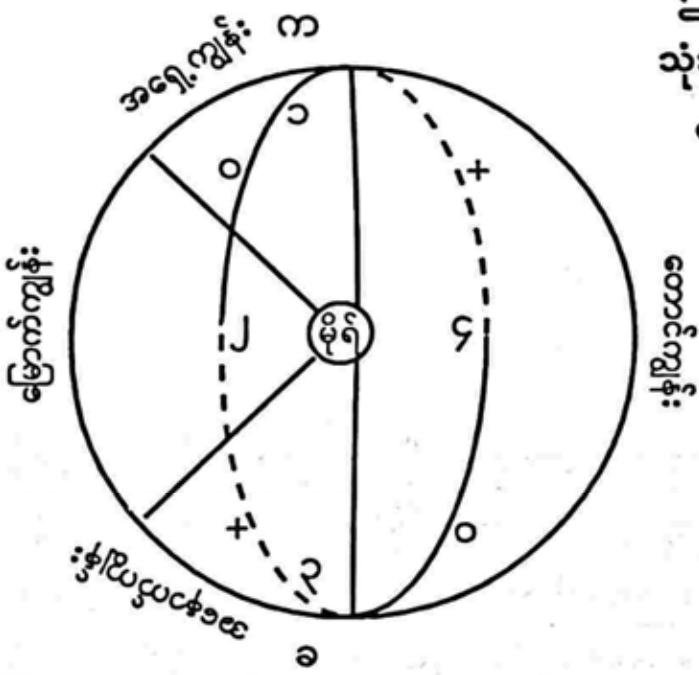
အမေရိကန်၌နေဝင်လျှင် အမေရိကန်၏အရှေ့ဘက်ရှိ ဌာနတွေ၌ ညဉ့်ဖြစ်
ခြင်း မွန်းတည့်ဖြစ်ခြင်းသည်ပင် အထောက်သာဓကတည်း။

mgyc.com

ထိုသို့ နေထွက်အစနေဝင်အဆုံးကို ဟောလိုက်သဖြင့် နေမွန်းတည့်ရာဌာန နေအဆုံးလင်းရာဌာန နေအစဝင်ရာဌာနတို့ကို သိကြရမည်။

သုံးကျွန်းလင်းခိုက် သုံးကျွန်းမိုက်အကြောင်း

ဤပုံကား နေအလယ်လမ်းကသွားခိုက် သုံးကျွန်းတစ်ပြိုင်တည်းလင်း၍ သုံးကျွန်း တစ်ပြိုင်တည်းမိုက်ပုံ အဋ္ဌကထာလာ တိုင်းပြသောပုံတည်း။

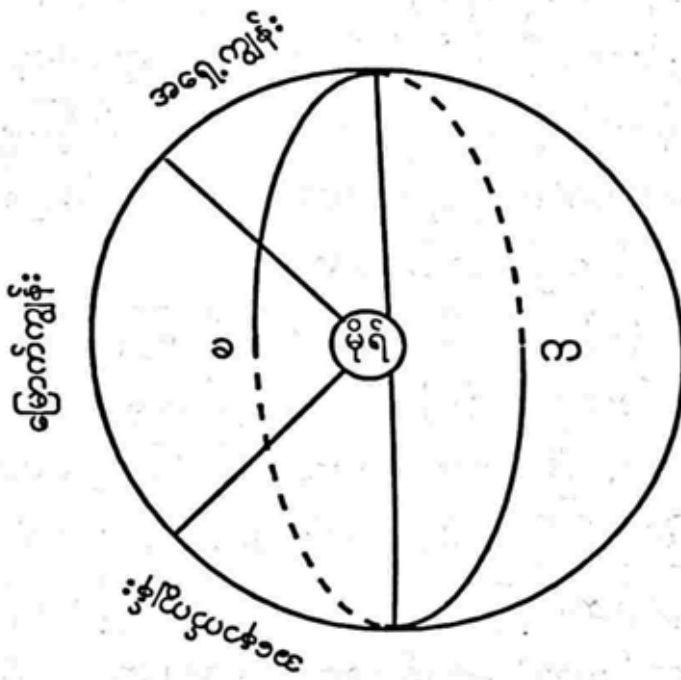

ဤ အမှတ် (၁) ပုံ၌ အရှေ့ကျွန်း (က) နေရာက နေထွက်၍ အနောက်ကျွန်း (ခ) နေရာ၌ နေဝင်ရာဝယ် အရှေ့ကျွန်း၌ အနည်းငယ် မပြောပလောက်အောင် လင်းမည်။ ဤသို့လင်းခြင်းသည် မပြောပလောက်၍ အရှေ့ကျွန်းအမိုက်ဖြစ်သည် ဟု ဆိုရမည်။ အနောက်ကျွန်း နေဝင်ရာဝယ် အနောက်ကျွန်း၌အနည်းငယ် မပြော ပလောက်အောင် မိုက်မည်။ ဤသို့ မိုက်ခြင်းသည်မပြောပလောက်၍ အနောက် ကျွန်း၌အလင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုရမည်။ အရှေ့ကျွန်း (က) နေရာက နေထွက်၍ အနောက်ကျွန်း (ခ) နေရာ၌ နေဝင်ရာဝယ် တောင်ကျွန်းအရှေ့ထက်ဝက် နေ့ဖြစ် ၍ တောင်ကျွန်းအနောက်ထက်ဝက် ညဉ့်ဖြစ်သည်။ အနောက်ကျွန်း တစ်ကျွန်း လုံးနှင့် မြောက်ကျွန်းဗဟိုအထိ နေလင်းမည်။ မြောက်ကျွန်းထက်ဝက်နှင့် အရှေ့ ကျွန်းတစ်ကျွန်းလုံး ညဉ့်ဖြစ်ရသည်။ အမှတ် (၁) ပုံ၌ (....) ဤကဲ့သို့ အစက်

ကလေးများပြရာ ဌာနတို့သည် နေ့ဖြစ်၏။ (-) ဤကဲ့သို့ အနက်ကြောင်း ပြရာဌာနတို့သည် ညဉ့်ဖြစ်၏။ ဤသို့ စက်နာရီ (၂၄) နာရီအတွင်း နေ့ ၂-ခု၊ ညဉ့် ၂-ခု တစ်ပြိုင်တည်း လေးကျွန်းစလုံး၌ ဖြစ်ရခြင်းသည် နေသွားအလွန် မြန်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ရသည်။ သုံးကျွန်းလင်းပုံ (...) အစက်ကြောင်းတို့ကို ကြည့် သော် တောင်ကျွန်း၌ အမှတ် (+)၊ အနောက်ကျွန်း၌ အမှတ် (+)၊ မြောက်ကျွန်း ၌ အမှတ် (+) ပေါင်း သုံးကျွန်းတစ်ပြိုင်တည်း လင်းနေသည်။

သုံးကျွန်း တစ်ပြိုင်တည်းမိုက်ပုံ (-) အနက်ကြောင်းတို့ကို ကြည့်သော် တောင်ကျွန်းအမှတ် (၀)၊ မြောက်ကျွန်းအမှတ် (၀)၊ အရှေ့ကျွန်းအမှတ် (၀) ပေါင်းသုံးကျွန်းတစ်ပြိုင်တည်းမိုက်နေသည်။ ရေးခဲ့ပြီးသောပုံ၌ ကြည့်သော် တောင်ကျွန်း၌ နေ့တစ်ခု၊ ညဉ့်တစ်ခု ဖြစ်ပုံကို မြင်ရပါလိမ့်မည်။ အရှေ့၊ အနောက်၊ မြောက် သုံးကျွန်းတို့၌ နေ့တစ်ခု၊ ညဉ့်တစ်ခုဖြစ်ပုံကို မြင်ရပါလိမ့်မည်။ ထို့ ကြောင့် ယခုအခါ တောင်ကျွန်းတစ်ကျွန်းတည်းမှာပင် အရှေ့မှာ နေ့၊ အနောက် မှာ ညဉ့်ဖြစ်နိုင်သည်ကို သိရမည်။

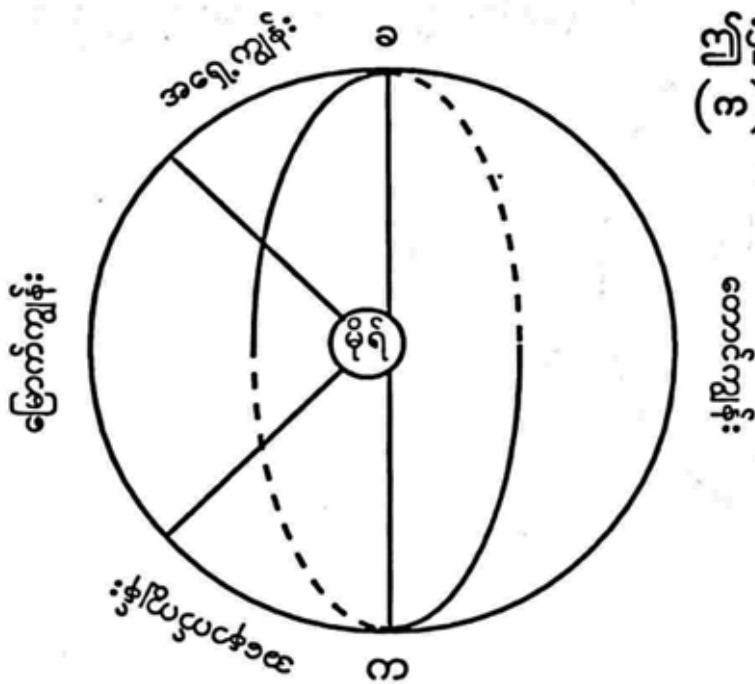
ရေးပြခဲ့သောပုံဖြင့် အရှေ့ကျွန်းက နေထွက်သည်ဟုဆိုသော အဋ္ဌကထာ ပါဠိတို့၌ မဇ္ဈိကမဇ္ဈိမယာမတို့ကို ယူပုံကား “ပုဗ္ဗဝိဒေဟမိ ဥဂ္ဂမနကာလော” အရှေ့ကျွန်း၌နေထွက်သော အချိန်ကား ပုံဝယ် (၁) အမှတ် ဌာနပင်တည်း။ “ဥတ္တရကုရုသု မဇ္ဈိနိကော” မြောက်ကျွန်း၌ နေ့-ညဉ့် အဆုံးနှစ်ခုတို့၏ အလယ် ကား ပုံဝယ် (၂) အမှတ်ဌာနပင်တည်း။ “အပရဂေါယာနေ အတ္ထဂီမနကာလော” အနောက်ကျွန်း၌ နေဝင်ကာလကား ပုံဝယ် (၃) အမှတ်ဌာနပင်တည်း။ “ဣဓ မဇ္ဈိမယာမော” ဤတောင်ကျွန်း၌ နေ့-ညဉ့် အချိန်နှစ်ခုတို့၏ အလယ်ကား ပုံ ဝယ် (၄) အမှတ်ဌာနပင်တည်း။

ဤပုံကား အလယ်လမ်းကနေထွက်၍
 (က)နေထွက် (ခ)နေဝင်ကို ပြသော
 ပုံဖြစ်သည်။

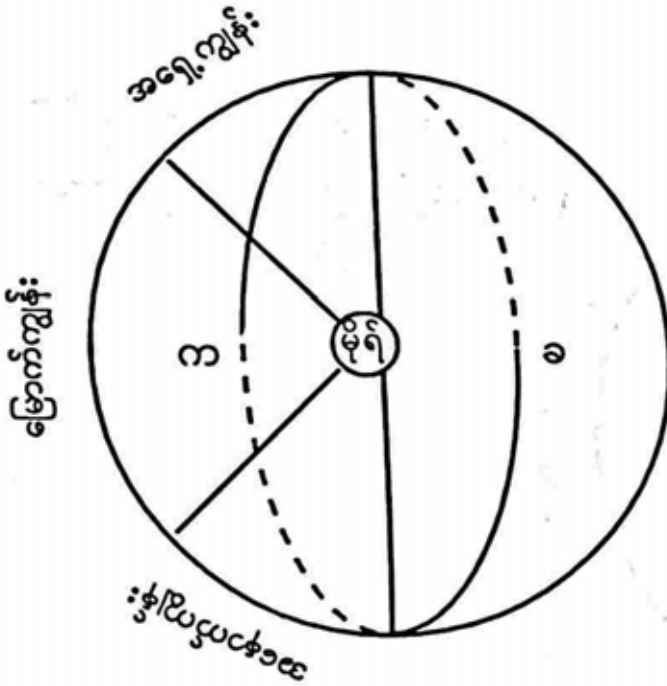
တောင်ကျွန်း

ဤအမှတ် (၂) ပုံ၌လည်း အရှေ့ကျွန်းကနေထွက် အဓိပ္ပာယ်သိဖို့ ရေးခဲ့သော ပထမအမှတ် (၁) ပုံကို နည်းမှီ၍ မဇ္ဈနိက-မဇ္ဈိမယာမတို့ကိုသိကြလေ။ ဤပုံကို ကြည့်သောအားဖြင့် တောင်ကျွန်း၌ အရှေ့ညဉ့်၊ အနောက်နေ့ ဖြစ်ပုံကို သိရမည်။ (...) အစက်ကလေးများကား နေ့ဟုမှတ်၊ (-) အနက်ကြောင်းကား ညဉ့်ဟုမှတ်၊ နေသွားပုံအလွန်မြန်ခြင်းကို အမြဲတမ်းသတိပြု၊ ဤအမှတ် (၂) ပုံ၌လည်း သုံးကျွန်းလင်း၍ သုံးကျွန်းပင် မိုက်သည်ကို သိရမည်။ တောင်ကျွန်းတစ်ကျွန်းလုံးနှင့် ထောက်ဆလျှင်သာ တောင်ကျွန်းအလယ်က နေထွက်သည်ဟု ဆိုရသည်။ နေထွက်အရပ်၌နေသော သူတို့အတွက်ကား အရှေ့က နေထွက်သည်ဟု ဆိုရမည်သာ။

ဤပုံကား အလယ်လမ်းကနေထွက်၍
 (က)နေထွက် (ခ)နေဝင်ကို ပြသော
 ပုံဖြစ်သည်။

ဤအမှတ် (၃) ပုံ၌လည်း အရှေ့ကျွန်းက နေထွက် အဓိပ္ပာယ်သိဖို့ ရေးခဲ့သော ပထမအမှတ် (၁) ပုံကို နည်းမှီး၍ မဇ္ဈိန်က-မဇ္ဈိမယာမတို့ကို သိကြလေ။ ဤပုံကို ကြည့်သောအားဖြင့် တောင်ကျွန်း၌ အရှေ့နေ၊ အနောက်ညဉ့်ဖြစ်ပုံကို သိရမည်။ မိဂပဒဝဠုနနည်းကို အမြဲတမ်းသတိပြု၊ (...) အစက်ကလေးများကား နေ့ (-) အနက်ကြောင်းကား ညဉ့်ဟုမှတ်၊ နေသွားပုံအလွန်မြန်၍ စက်နာရီ (၂၄) နာရီအတွင်း လေးကျွန်းစလုံး၌ နေ့သုံးညဉ့်သုံးဖြစ်သည်ကို သတိပြုနောက်က ရေးခဲ့ပြီပြန်၍ကြည့်လေ။

ဤပုံကား အလယ်လမ်းကနေထွက်၍
 (က)နေထွက် (ခ)နေဝင်ကို ပြသော
 ပုံဖြစ်သည်။

ဤအမှတ် (၄) ပုံ၌လည်း ပထမအမှတ် (၁) ပုံကို နည်းမှီ၍သိလေ။ ရေးပြ
 ခဲ့သော အမှတ် (၁) ပုံ၊ အမှတ် (၂) ပုံ၊ အမှတ် (၃) ပုံ၊ အမှတ် (၄) ပုံတို့ကား
 အဋ္ဌကထာလာ အဓိပ္ပာယ်တို့ကို သိရန်ရေးပြသောပုံတို့ဖြစ်သည်။ ရေးပြခဲ့သော
 အမှတ် (၁) ပုံ၊ အမှတ် (၂) ပုံ၊ အမှတ် (၃) ပုံ၊ အမှတ် (၄) ပုံတို့ကား ဗုဒ္ဓရှင်
 တော်ဘုရား၏ အလိုတော်၊ အဋ္ဌကထာဆရာတို့၏ အလိုတော်နှင့် ကိုက်ညီသော
 ပုံတို့ဖြစ်သည်။ ပုံတို့၌ သုံးကျွန်းလင်း၊ သုံးကျွန်းမိုက်ဖြစ်ပုံတို့ကို ပြထားသည်။
 ဝိနည်းသာရတ္ထဋီကာလာတိုင်း သုံးကျွန်းလင်း၊ တစ်ကျွန်းလုံးဝမိုက်မဟုတ်၊
 ဝိနည်းသာရတ္ထဋီကာလာ သုံးကျွန်းလင်းတစ်ကျွန်းလုံးဝမိုက် အဓိပ္ပာယ်ကို စွယ်
 စုံကျော်ထင် ဆရာတော်ကြီး အစရှိသော ပညာရှင်ရှေးဆရာတော်ကြီးတို့ မယူ
 ကြကုန်။

ရေးခဲ့ပြီးသော ပုံလေးပုံတို့၌ လိုရင်းအဓိပ္ပာယ်ကား သုံးကျွန်းလင်း၊ သုံးကျွန်း
 မိုက်ပုံကို သိကြရန်နှင့် တောင်ကျွန်း၌ နေ (၁)၊ ည၌ (၁) ဖြစ်ပုံကို သိကြရန်
 လိုရင်းအဓိပ္ပာယ်ပင်ဖြစ်သည်။ မသိ၍ သဘောမပေါက်သေးလျှင် နေသွားအလွန်
 မြန်ကြောင်း မိဂပဒဝဠုနနည်း အကြောင်းတို့ကို ရေးထားသည်ကို ခဏခဏ
 ပြန်၍ကြည့်ကြလေ။ အမှတ် (၂)ပုံကား နေ တောင်ကျွန်းဗဟိုတည့်တည့်၌ အစ

လင်းခိုက်ကို ရည်ရွယ်၍ ရေးဆွဲသော ပုံဖြစ်သည်။ အမှတ် (၃) ပုံကား အနောက် ကျွန်းအစဉ် အစလင်းခိုက်ကို ရည်ရွယ်၍ ရေးဆွဲသောပုံဖြစ်သည်။ အမှတ် (၄) ပုံကား နေမြောက်ကျွန်းဗဟိုတည့်တည့်၌ အစလင်းခိုက်ကို ရည်ရွယ်၍ ရေးဆွဲ သောပုံဖြစ်သည်။

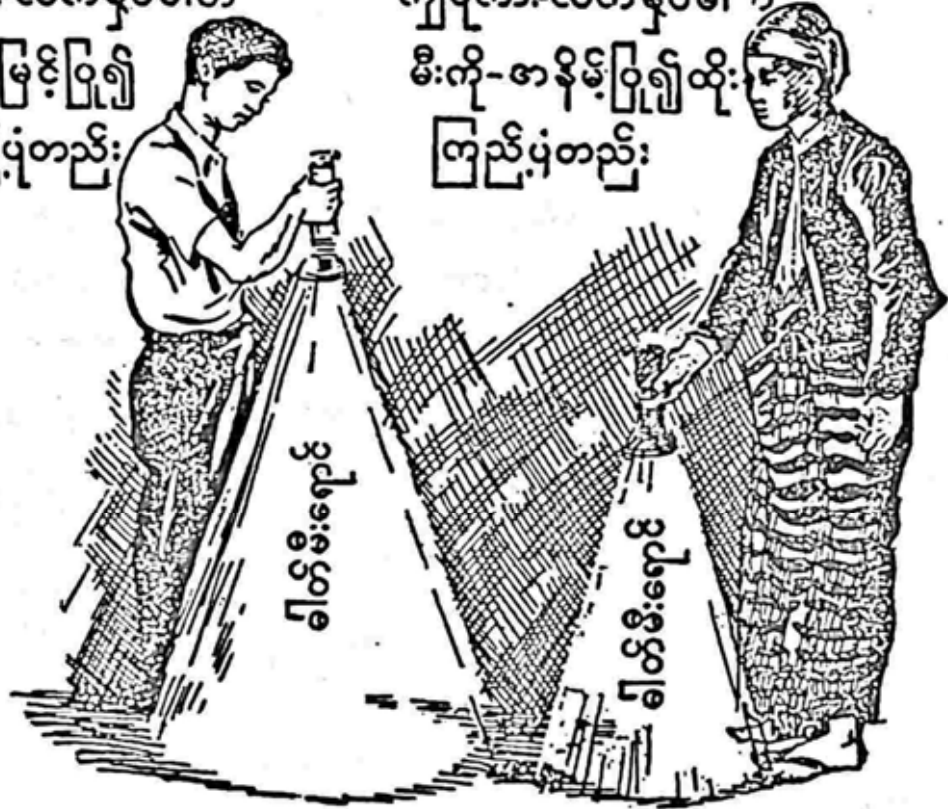
နေ အမြင့်အနိမ့် သွားရာ၌ လင်းပုံနှင့် အမိုက်မှောင်ဖြစ်ပုံအကြောင်း

နေ၏မျက်နှာဝသည် ယခုခေတ် လက်နှိပ်ဓာတ်မီးမှန်၏ မျက်နှာဝကဲ့သို့ အဝိုင်းဖြစ်သည်။ နေ၏အလင်းရောင်သည် နေဗိမာန်၏အောက်ဘက်၌ ထိုက် သင့်သလိုလင်း၍ နေဗိမာန်အထက်ဘက်၌ မလင်းပေ။ သဘောမကျလျှင် လက် နှိပ်ဓာတ်မီးကို မျက်နှာဝအောက်ဘက်ထား၍ ထိုးကြည့်လျှင် သဘောကျပါလိမ့် မည်။ အမိုက်မှောင်ဖြစ်ခြင်းသည် နေ၏မျက်နှာဝ ဘေးပတ်လည်ရှိ သတ္တုပစ္စည်း ကြောင့် အမိုက်မှောင်ဖြစ်ရသည်။ ဥပမာကား လက်နှိပ်ဓာတ်မီးမျက်နှာဝဘေး ပတ်လည်ရှိ သံ၊ သတ္တုစသော ပစ္စည်းကြောင့် အမိုက်မှောင်ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။ သဘောမကျလျှင် အမိုက်မှောင်၌ မတ်တတ်ရပ်၍ လက်နှိပ်ဓာတ်မီးမျက်နှာဝ အောက်ဘက်ထား၍ထိုးကြည့် ဘေးပတ်လည်ရှိ သတ္တုပစ္စည်းကြောင့် အမိုက် မှောင်ဖြစ်သည်ဟု သဘောကျပါလိမ့်မည်။ ထိုသို့နေ၏မျက်နှာဝ ဘေးပတ်လည် ရှိ သတ္တုပစ္စည်းကြောင့် အမိုက်မှောင်ဖြစ်ခြင်းကို သိရသဖြင့် မြင်းမိုရ်တောင်ရိပ် ကြောင့် အမိုက်မှောင်ဖြစ်သည်ဟု ယူဆခြင်းသည် မဟုတ်မမှန်ပေ။ ရေးခဲ့ပြီး သည်တို့ကို ကြည့်ရှုသောအားဖြင့် နေလင်း၍နေ့ဖြစ်ပုံ၊ နေမလင်း၍ ညဉ့်ဖြစ်ပုံတို့ကို သိကြ ရမည်။ နေသည် မြောက်ယာဉ်စွန်းတန်းသွားသောအခါ မြင့်မြင့်သွားသည်။ နေ သည် တောင်ယာဉ်စွန်းတန်းသွားသောအခါ နိမ့်နိမ့်သွားသည်။ ဤကား နေ၏ သဘာဝသတ္တိပင်တည်း။ မြင့်မြင့်သွားသောအခါ နေအလင်းများသည်။ နိမ့်နိမ့်သွား သောအခါ နေ အလင်းနည်းသည်။ သဘောမကျလျှင် လက်နှိပ်ဓာတ်မီးမျက်နှာဝ ကို အောက်ဘက်စိုက်ပြီး ညဉ့်အခါနိမ့်တုံမြင့်တုံပြု၍ ထိုးကြည့်လျှင် အမြင့်လှုပ် ၍ထိုးခိုက် အလင်းများသည်ကို မြင်ရမည်။ အနိမ့်လှုပ်၍ထိုးခိုက် အလင်းနည်းသည်

ကို မြင်ရမည်။ ဤသို့မြင်ရလျှင် နေအမြင့်သွားသောအခါ နေအလင်းများပုံ၊ အနိမ့် သွားသောအခါ နေ အလင်းနည်းသည်ဟု သဘောကျလာမည်။

ကျိပ်ကား-လက်နှိပ်ဓါတ်
မီးကို-အမြင့်ပြု၍
ထိုးကြည့်ပုံတည်း

ကျိပ်ကား-လက်နှိပ်ဓါတ်
မီးကို-အနိမ့်ပြု၍ထိုး
ကြည့်ပုံတည်း

ဤလက်နှိပ်ဓါတ်မီး ထိုးကြည့်ပုံ (၂) ပုံကို ထောက်ဆသောအားဖြင့် နေ မြောက်လမ်းသွားခိုက် နေ့တာရှည်၍ ညဉ့်တာတိုမည်။ နေ တောင်လမ်းသွား ခိုက် နေ့တာတို၍ ညဉ့်တာရှည်မည်ကို သိရမည်။ ဤကား အရှေ့၊ အနောက် နေထွန်းလင်းပုံကို ရည်ရွယ်၍ နေ့၊ ညဉ့်မတူပုံကို ဆိုသောစကားတည်း။ မြောက် နှင့်တောင် နေထွန်းလင်းပုံကို ရေးပြလတ္တံ့။

နေသွားသောအတွင်းလမ်း၊ အလယ်လမ်း၊ အပြင်လမ်းတို့ကို သိမှတ်ရန် တို့ဖြစ်ကုန်၏။ နေသည် စင်စစ်အားဖြင့် မိုးကောင်းကင်၌သာ သွားလေသည်။ ထိုမိုးကောင်းကင်၌သာ သွားသော်လည်း နေ၏အရောင်လင်းသောအခါ ကမ္ဘာ မြေကြီးရောက်အောင်လင်းသောကြောင့် ကမ္ဘာမြေကြီး၌ ဘယ်ကဘယ်အထိ နေလင်း၍ နေ့ဖြစ်သည်။ ဘယ်က ဘယ်အထိ နေမလင်း၍ ည၌ဖြစ်သည်ဟု သိကြရန် လေးကျွန်းကမ္ဘာမြေပုံ၌ နေလမ်းသုံးခုတို့ကို ထည့်၍ရေးလိုက်သည်။ ပုံတွင် အကွေးသုံးခုကိုရေးဆွဲထားသော (။။) ယခုလိုအကြောင်းတို့ကား မြန်မာ နာရီအချိန်ကိုသိကြရန် သင်္ကေတအကြောင်းတို့တည်း။ မြန်မာနာရီသည် နေ့ (၃၀) ည၌ (၃၀) ပေါင်း (၆၀) ရှိသည်ဖြစ်၍ ပုံ၌ အကြောင်းပေါင်း (၆၀) ဆွဲ၍ တောင်ကျွန်းနေသွားလမ်း၌ ပြထားသည်။ အနောက်၊ အရှေ့မြောက်သုံးကျွန်း ပေါင်း၌လည်း တောင်ကျွန်းနည်းအတိုင်း အကြောင်းပေါင်း (၆၀) ဆွဲ၍ သုံးကျွန်း နေသွားလမ်း၌ ပြထားသည်။ တောင်ကျွန်းအတွက် ဥတုသုံးပါး နေသွား နေ့၊ ည၌ တူမတူ ရေးပြလိုက်လျှင် ကြွင်းသုံးကျွန်းတို့၌ ရေးပြပြီး ဖြစ်တော့သည်။ အကြောင်းမူကား သုံးကျွန်းပေါင်း၌ နေ့တစ်ခု၊ ည၌ တစ်ခုဖြစ်၍ နေသွား နေလာမှာ တောင်ကျွန်းနှင့်အတူပင် ဖြစ်ခြင်းကြောင့်ဟု ဆိုလိုသည်။

အထူးမှာကား တောင်ကျွန်း၌ နေထွက်သည့်အရပ်ကို အရှေ့ယူသကဲ့သို့ ကြွင်းသုံးကျွန်း၌လည်း နေထွက်သည့်အရပ်ကို အရှေ့ယူရမည် အမှန်ပင်၊ ကျွန်း သုံးကျွန်းနေထွက်ကား၊ အနောက်ကျွန်းပင်ဖြစ်လေသည်။ ထိုသို့ နေထွက်ရာ အရပ် ဖြစ်သောကြောင့် တောင်ကျွန်းသားက အနောက်ကျွန်းဟု အသိအမှတ်ပြုထား သော အနောက်ကျွန်းအရပ်ကို သုံးကျွန်းသားတို့က အရှေ့ဟု အသိအမှတ် ပြုကြ သည်။

ပုံ၌ နေသွားလမ်း၊ အတွင်းလမ်း၊ အလယ်လမ်း၊ အပြင်လမ်းဟု သိသာရုံ အကြောင်းသုံးကြောင်း ဆွဲထားသည်။ စင်စစ်မူကား မြန်မာ လ အားဖြင့် အတွင်း လမ်း၊ လေးလ၊ အလယ်လမ်း၊ လေးလ၊ အပြင်လမ်း၊ လေးလ သွားမည်ဖြစ်သဖြင့် ပေါင်း ၁၂-ကြောင်းဆွဲရမည်။ တစ်ရာသီတစ်ရာသီလျှင် တစ်လစီ၊ တစ်လစီနေ့ မင်းနေလေသည်။

အတွင်းလမ်းအစ၌ အရှေ့ကနေထွက်သောအခါ အမြင့်သွားဖြစ်၍ နေ

အလင်းများသဖြင့် မြန်မာနာရီအလို (၃၆) နာရီ၊ စက်နာရီအလို (၁၄) နာရီနှင့် မိနစ် (၂၄) နေထွန်းလင်းသောကြောင့် နေ့ ဖြစ်လာသည်။ ပုံ၌ အကြောင်းတို လေးတွေကို ရေတွက်ကြည့်သော် (၃၆) ကြောင်းဖြစ်ကြောင်း ပုံ၌အတွင်းလမ်း ဂဏန်းအမှတ်မပါသော (x) ကြက်ခြေပြထားသည့် မြန်မာနာရီအလို (၆၀) ဖြစ်၍ (၆၀) ထဲက (၃၆) နုတ်သော် (၂၄) ကျန်နေသဖြင့် မြန်မာနာရီအလို (၂၄) နာရီ၊ စက်နာရီအလို (၉) နာရီနှင့် မိနစ် (၃၆) နေ့၊ မထွန်းလင်းသောကြောင့် ညဉ့်ဖြစ်လာသည်။ ဤကား နေ့ နာရီကများ၍ ညဉ့်နာရီက နည်းသောကြောင့် နေ့တာရှည်၍ ညဉ့်တာတိုနေသဖြင့် နေ့၊ ညဉ့်မတူမျှဘဲ ဖြစ်ပုံတည်း။ အတွင်းလမ်း၌ လေးလနေသွားခိုက် မိုးဥတုဟု ခေါ်သည်။

အလယ်လမ်း ဗဟိုတည့်တည့်၌ အရှေ့ကနေထွက်လာသောအခါ နေသည် မတိမ်းမစောင်းဘဲ တည့်တည့်မတ်မတ် မမြင့်မနိမ့်ဘဲ သွား၍ နေ့၊ အလင်းညီ မျှနေသဖြင့် မြန်မာနာရီအလို (၃၀) နာရီ၊ စက်နာရီအလို (၁၂) နာရီ နေ့၊ ထွန်းလင်းသောကြောင့် နေ့ ဖြစ်လာသည်။ ပုံ၌ အလယ်လမ်း ဂဏန်းအမှတ်မပါ သော (x) ကြက်ခြေပြထားသည်။ မြန်မာနာရီ (၆၀) ထဲက (၃၀) နုတ်သော် (၃၀) ကျန်နေသဖြင့် မြန်မာနာရီအလို (၃၀) နာရီ၊ စက်နာရီအလို (၁၂) နာရီ နေ့မထွန်းလင်းသောကြောင့် ညဉ့်ဖြစ်လာသည်။ ဤကား နေ့နာရီ၊ ညဉ့်နာရီ တူမျှနေသောကြောင့် နေ့တာ ညဉ့်တာ အညီအမျှ ဖြစ်ပုံတည်း။ အလယ်လမ်း၌ နေသွားခိုက် နွေဥတုခေါ်သည်။

အပြင်လမ်းအဆုံး၌ အရှေ့ကနေထွက်လာသောအခါ အနိမ့်သွားဖြစ်၍ နေ့၊ အလင်းနည်းသဖြင့် မြန်မာနာရီအလို (၂၄) နာရီ၊ စက်နာရီအလို (၉) နာရီနှင့် မိနစ် (၃၆) သာနေထွန်းလင်းသောကြောင့် နေ့ ဖြစ်လာသည်။ ပုံ၌ အပြင်လမ်း ဂဏန်းအမှတ်မပါသော (x) ကြက်ခြေပြထားသည်။ (၆၀) ထဲက (၂၄) နုတ် သော် (၃၆) ကျန်နေသဖြင့် မြန်မာနာရီအလို (၃၆) နာရီ၊ စက်နာရီအလို (၁၄) နာရီနှင့်မိနစ် (၂၄) နေ့ မထွန်းလင်းသောကြောင့် ညဉ့်ဖြစ်လာသည်။ ဤကား နေ့နာရီက နည်း၍ ညဉ့်နာရီကများသောကြောင့် နေ့တာတို၍ ညဉ့်တာရှည်နေ သဖြင့် နေ့-ညဉ့် မတူမျှဘဲ ဖြစ်ပုံတည်း။ အပြင်လမ်း၌ လေးလ နေသွားခိုက် ဆောင်းဥတုခေါ်သည်။

mgyc.com

ပုံ၌ ဂဏန်းအမှတ်မပါသော (x x x) ကြက်ခြေသုံးခုကိုကြည့်ပါ။ နေသည် အမြင့်၊ အလတ်၊ အနိမ့် သူ့သဘာဝသတ္တိရှိသည့်အတိုင်းသွား၍ သဘာဝသတ္တိ ရှိသည့်အတိုင်း အများ၊ အလတ်၊ အနည်း ထိုက်သင့်သည့် အားလျော်စွာ ပထမ အများထွန်းလင်း၊ ဒုတိယ အလတ်ထွန်းလင်း၊ တတိယ အနည်းထွန်းလင်းရသော ကြောင့် နေ့တာတဖြည်းဖြည်း တိုလာ၍ ညဉ့်တာတဖြည်းဖြည်း ရှည်လာလေ သည်။

ကမ္ဘာဝင်ရိုးတိမ်းစောင်းသောကြောင့် နေ့တာတို၍ ညဉ့်တာရှည်လာခြင်း မဟုတ်၊ နေ၏အရောင် အလင်းအားနည်းမှုကြောင့် နေ့တာတို၍ ညဉ့်တာ ရှည် ရခြင်းဖြစ်လေသည်။

ဤပြဆိုခဲ့ပြီးသော ပုံကား (က) အမှတ်ရှိသော အရှေ့ကျွန်းကနေထွက်၍၊ (ခ) အမှတ်ရှိသော အနောက်ကျွန်းတွင် နေဝင်ရာ၌ နေ-ညဉ့် တူမတူနှင့် ဥတု သုံးပါး ဖြစ်လာပုံကို ပြဆိုသောပုံဖြစ်သည်။

တောင်ကျွန်း အရှေ့ညဉ့် အနောက်နေ့ဖြစ်ရာ၌ နေ-ညဉ့်တူမတူ ဖြစ်ပုံအကြောင်း

ရေးဆွဲခဲ့ပြီးသော ပုံ၌ အရှေ့နေထွက်ဖြစ်ရာဝယ် အတွင်းလမ်း၊ အလယ်လမ်း၊ အပြင်လမ်းနေသွားခြင်းကို ပြောင်းပြန်ပြု၍ တောင်ကျွန်းဝယ် အရှေ့ညဉ့်၊ အနောက် နေ့ ဖြစ်ရာ၌ အတွင်းလမ်း၊ အလယ်လမ်း၊ အပြင်လမ်းနေသွားပုံကို ယူရမည်။

ပြောင်းပြန်ပြု၍ ယူရပုံကား ရေးဆွဲခဲ့ပြီးသော ပုံ၌ အတွင်းလမ်းနေသွားရာ ဝယ် အတွင်း (၁) (x) ကြက်ခြေနေရာက နေထွက်ယူ၍ အတွင်း (က) အမှတ် ပြနေရာက စ၍ရေတွက်၊ အလယ်လမ်းနေသွားရာ၌ အလယ် (x) ကြက်ခြေနေ ရာက နေထွက်ယူ၍ အလယ် (ခ) အမှတ်ပြနေရာက စ၍ရေတွက်၊ အပြင်လမ်း နေသွားရာ၌ (၂) (x) ကြက်ခြေနေရာက နေထွက်ယူ၍ အပြင် (ဂ) အမှတ်ပြ နေရာက စ၍ရေတွက်၊ မြန်မာနာရီ သင်္ကေတအကြောင်းလေးတွေကို ရေတွက် ကြည့်လျှင် အတွင်းလမ်းနေသွားခိုက် တောင်ကျွန်းအနောက်၌ မြန်မာနာရီအလို (၃၆) နာရီ စက်နာရီအလို (၁၄) နာရီနှင့် မိနစ် (၂၄) နေထွန်းလင်းသောကြောင့်

အနောက်၌ နေ့ဖြစ်လာသည်။ မြန်မာနာရီအလို (၂၄) နာရီ၊ စက်နာရီအလို (၉) နာရီနှင့် မိနစ် (၃၆) နေ့ မထွန်းလင်းသောကြောင့် အရှေ့၌ ညဉ့်ဖြစ်လာသည်။ ဤကား နေ့နာရီကများ၍ ညဉ့်နာရီကနည်းသောကြောင့် နေ့တာရှည်၍ ညဉ့်တာ တိုနေသဖြင့် နေ့-ညဉ့်မတူမျှဘဲ ဖြစ်ပုံတည်း။ အလယ်လမ်း၊ အပြင်လမ်း နေသွား တို့ကို အရှေ့နေထွက်ပုံက ရေးခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း နည်းမှီး၍ သိလေ။

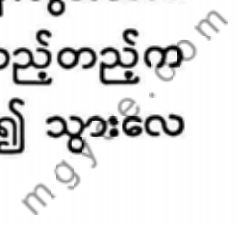
အနောက်ကျွန်း၊ မြောက်ကျွန်း၊ အရှေ့ကျွန်းပေါင်းသုံးကျွန်း၌လည်း ရေးခဲ့ ပြီးသော တောင်ကျွန်းနေထွက်နေဝင်ကို နည်းမှီး၍ သိကြလေ။ အနောက်ကျွန်း၊ မြောက်ကျွန်း၊ အရှေ့ကျွန်းသုံးကျွန်းပေါင်းပါမှ မြန်မာနာရီ (၆၀) နာရီ၊ စက်နာ ရီ (၂၄) နာရီ ရှိသည်။ နေထွက်နေဝင်ယူပုံ၊ နေ့-ညဉ့် တူမတူ ယူပုံ၊ ဥတု သုံးပါး ယူပုံ တောင်ကျွန်းနည်းအတိုင်းပင်ဖြစ်သည်။

တောင်ကျွန်းသားက အနောက်ကျွန်းဟုခေါ်သော အနောက်ကျွန်းကို ကြွင်း သုံးကျွန်းသားတို့က အရှေ့ကျွန်းဟုခေါ်လေသည်။ အကြောင်းမူကား နေထွက် ရာအရပ်ကို အရှေ့ဟုခေါ်ဝေါ်ပညတ်ခြင်းကြောင့်တည်း။

ရေးခဲ့ပြီးသည်တို့ကား အရှေ့၊ အနောက်နေသွားရာ၌ အရှေ့နှင့်အနောက် နေလင်းပုံ၊ မလင်းပုံတို့ကို ရေးပြခြင်းဖြစ်ကုန်၏။ တောင်နှင့်မြောက် နေလင်းပုံ မလင်းပုံတို့ကို ရေးပြခြင်းတို့ မဟုတ်ကုန်။

နေသည် ဗဟိုလမ်းသွားရာ၌ အရပ်လေးမျက်နှာ ထွန်းလင်းပုံတူမျှ၍
နေသည် တိမ်းစောင်း၍သွားရာ၌ အရှေ့ဘက်၊ အနောက်ဘက်တို့၌
ထွန်းလင်းပုံနှင့် တောင်ဘက်နှင့် မြောက်ဘက်တို့၌ ထွန်းလင်းပုံတို့
မတူညီသောအကြောင်း

နေသည်အလယ်ဗဟိုလမ်း တစ်လမ်း၌သာ မတိမ်းစောင်းဘဲ တည့်တည့်မတ် မတ်သွား၍ အရှေ့ဘက်၊ အနောက်ဘက်၊ တောင်ဘက်၊ မြောက်ဘက်တို့၌ ထွန်း လင်းပုံ ညီမျှ၏။ နေသည် ဗဟိုတည့်တည့်က တောင်ယာဉ်စွန်းတန်းသွားသော အခါ တောင်ဘက်သို့တိမ်းစောင်း၍သွားလေသည်။ နေသည် ဗဟိုတည့်တည့်က မြောက်ယာဉ်စွန်းတန်းသွားသောအခါ မြောက်ဘက်သို့တိမ်းစောင်း၍ သွားလေ

သည်။ ဤသို့တိမ်းစောင်း၍သွားခြင်းသည် နေ၏သဘာဝသတ္တိပင်တည်း။ ဤသို့ တိမ်းစောင်း၍သွားသောကြောင့် တောင်ဘက်သို့နေရောက်ခိုက်၊ တောင်ဘက် မျက်နှာ၌ များစွာထွန်းလင်း၍ နေ၏အောက်ဘက်၊ အရှေ့ဘက်၊ အနောက်ဘက်၌ များစွာမထွန်းလင်းပေ။ သဘောမကျလျှင် ညဉ့်မှောင်မိုက်သောအခါ လွင်ပြင်ထွက် ၍ မတ်တတ်ရပ်ပြီးလျှင် လက်နှိပ်ဓာတ်မီးမျက်နှာဝကို ပထမအောက်သို့ စိုက်ထား၍ အနည်းငယ်တောင်ဘက်သို့ စောင်း၍ထိုးကြည့်လျှင် ဓာတ်မီး၏မျက်နှာဝအောက် ဘက်၊ အရှေ့ဘက်၊ အနောက်ဘက်၌ များစွာမလင်းဘဲ တောင်ဘက်မျက်နှာ၌ များစွာလင်းသည်ကို တွေ့မြင်ရသောအခါ သဘောကျလာလိမ့်မည်။ ဤသို့ နေ၏ အောက်ဘက်၊ အရှေ့ဘက်၊ အနောက်ဘက်၌ များစွာမလင်းဘဲ ထိုက်သင့် သလောက်လင်းခြင်းသည် အရှေ့ဘက်နှင့်အနောက်ဘက် လင်းခြင်းဖြစ်၏။ တောင်ဘက်မျက်နှာ၌ များစွာလင်းခြင်းသည် နေ၏တောင်ဘက်၌ များစွာလင်း ခြင်းမည်၏။ ဤကား အရှေ့ဘက်၊ အနောက်ဘက်လင်းပုံနှင့် တောင်ဘက်မျက်နှာ လင်းပုံ မတူဟု သိရပုံတည်း။

ဥပမာ- နေသည် တောင်ဘက် အပြင်လမ်း အဆုံးရောက်နေသည်ဆိုပါတော့ အောက်မျက်နှာဝစိုက်ထားသော လက်နှိပ်ဓာတ်မီးကို အရှေ့ဘက်သို့တိမ်းစောင်း သည်ဟု သိလောက်ရုံ၊ အရှေ့ဘက်၌တိမ်းစောင်း၍ တောင်ဘက်များများတိမ်း စောင်းပြီး လွင်ပြင်၌ ညဉ့်အခါထိုးကြည့်ပါက ဓာတ်မီးမျက်နှာဝအောက်ဘက်၊ အရှေ့ဘက်၊ အနောက်ဘက်၌ များစွာမလင်းဘဲ ဓာတ်မီးမျက်နှာဝအနောက် ဘက်၌ အမိုက်မှောင်များစွာဖြစ်သဖြင့် တောင်ဘက်၌ အလွန်အမင်းများများကြီး ပျံ့နှံ့၍ ထွန်းလင်းနေသည်ကို မြင်တွေ့ရသောအခါလိုပဲ နေသည် အရှေ့ဘက်၌ မြန်မာ (၂၄) နာရီ၊ စက် (၉) နာရီနှင့် မိနစ် (၃၆) လင်း၍ နေ့ဖြစ်ပြီး အနောက် ဘက်၌ မြန်မာ (၃၆) နာရီ၊ စက် (၁၄) နာရီနှင့် မိနစ် (၂၄) မိုက်၍ ညဉ့်ဖြစ်သဖြင့် နေ၏တောင်ဘက်၌ အလွန်အမင်းများများကြီး ပျံ့နှံ့၍ ထွန်းလင်းနေသည်ဟု သိရမည်။ ထိုသို့ သိရသဖြင့် နေသည် သူ့သဘာဝသတ္တိအတိုင်း တောင်ဘက် သို့ တိမ်းစောင်းသောအခါ ထိုက်သင့်သည့်အားလျော်စွာ အရှေ့ဘက်၊ အနောက် ဘက် နေလင်းပုံနှင့် တောင်ဘက်လင်းပုံ မတူဟု မှတ်ရမည်။

ဤသို့ တောင်ယာဥ်စွန်းတန်းသွားရာ၌ တိမ်းစောင်း၍သွားရခြင်းကြောင့် နေ

တောင်ဘက်သို့ ရှေ့ရှုသွားစ ကတည်းက တဖြည်းဖြည်း တစ်စတစ်စ မြောက်ဘက်၌ မိုက်၍ တောင်ဘက်၌တဖြည်းဖြည်း တစ်စတစ်စ လင်းလာသည်ကို သိရမည်။ မသိ၍ သဘောမကျလျှင် ရေးခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း ဓာတ်မီးကိုတောင်ဘက်သို့ အနည်းငယ်စောင်း၍ ထိုးကြည့်မှု မြောက်ဘက်၌အမိုက်မှောင်ဖြစ်နေသည်ကို မြင်ရလိမ့်မည်။

နေသည် မြောက်ဘက်သို့တိမ်းစောင်းရာ၌ အရှေ့ဘက်၊ အနောက်ဘက်လင်းပုံနှင့် မြောက်ဘက်လင်းပုံမတူကြရာဝယ် သိဖို့ရန်ကား ဥပမာ-နေသည် မြောက်ဘက်အတွင်းလမ်း အဆုံးရောက်နေသည်ဆိုပါတော့၊ အောက်မျက်နှာဝစိုက်ထားသောလက်နှိပ်ဓာတ်မီးကို အရှေ့မြောက်ထောင့်ဝယ် မြောက်ဘက်သို့ ခပ်များများ တိမ်းစောင်းပြီး လွင်ပြင်၌ ညဉ့်အခါ ထိုးကြည့်ပါက ဓာတ်မီးမျက်နှာဝ၏အောက်ဘက်၊ အရှေ့ဘက်၊ အနောက်ဘက်၌ မြောက်ဘက်လင်းသလောက်မလင်းဘဲဓာတ်မီးမျက်နှာဝ၏ အနောက်ဘက်၌ အမိုက်မှောင်များစွာဖြစ်သဖြင့် မြောက်ဘက်၌အလွန်အမင်းများများကြီး ပျံ့နှံ့၍ထွန်းလင်းနေသည်ကို မြင်တွေ့ရသောအခါလိုပင် နေသည်အရှေ့ဘက်၌ မြန်မာ (၃၆) နာရီ၊ စက် (၁၄)နာရီလင်း၍ နေ့ ဖြစ်ပြီး အနောက်ဘက်၌ မြန်မာ (၂၄) နာရီ၊ စက် (၉) နာရီနှင့် မိနစ် (၃၆) မိုက်၍ ညဉ့်ဖြစ်သဖြင့် နေ၏မြောက်ဘက်၌ အလွန်အမင်းများများကြီး ပျံ့နှံ့၍ထွန်းလင်းနေသည်ဟု သိရမည်။ ထိုသို့ သိရသဖြင့် နေသည် သူ့သဘာဝသတ္တိအတိုင်း မြောက်ဘက်သို့တိမ်းစောင်းသွားသောအခါ ထိုက်သင့်သည့်အားလျော်စွာ အရှေ့ဘက်၊ အနောက်ဘက်နေလင်းပုံနှင့် မြောက်ဘက်လင်းပုံမတူကြဟု မှတ်ရမည်။ ဤသို့ မြောက်ယာဉ်စွန်းတန်းသွားရာ၌ တိမ်းစောင်း၍ သွားခြင်းကြောင့် နေမြောက်ဘက်သို့ ရှေ့ရှုသွားစကတည်းက တဖြည်းဖြည်း တစ်စတစ်စ တောင်ဘက်၌ မိုက်၍မြောက်ဘက်၌ တဖြည်းဖြည်း တစ်စတစ်စ လင်းလာသည်ကို သိရမည်။ မသိ၍ သဘောမကျလျှင် ရေးခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း ဓာတ်မီးကို မြောက်ဘက်သို့ အနည်းငယ်စောင်း၍ ထိုးကြည့်မှု တောင်ဘက်၌ အမိုက်မှောင်ဖြစ်နေသည်ကို မြင်ရလိမ့်မည်။

မြောက်ဘက်နေလင်းလျှင် တောင်ဘက်မိုက်၍ တောင်ဘက်နေလင်းလျှင် မြောက်ဘက်မိုက်ပုံအကြောင်း

နေသည် ဗဟိုတည့်တည့်မြောက်ဘက်သို့သွားသောအခါ မြောက်ဘက်သို့ တဖြည်းဖြည်းတိမ်းစောင်း၍ တိမ်းစောင်း၍ သွားလေသောကြောင့်၊ တောင်ဘက်၌ တဖြည်းဖြည်း အမိုက်မှောင်ဖြစ်၍ အမိုက်မှောင်ဖြစ်၍ မြောက်ဘက်၌ တဖြည်းဖြည်း တရွေ့ရွေ့လင်း၍ လင်း၍ လာတော့သည်။ သဘောမကျလျှင် လက်နှိပ်ဓာတ်မီးကို အောက်သို့စိုက်၍ မြောက်ဘက်သို့တဖြည်းဖြည်းတိမ်းစောင်း၍ တရွေ့ရွေ့တိုးကြည့်ပါက တောင်ဘက်၌တဖြည်းဖြည်း တရွေ့ရွေ့အမိုက်မှောင်ဖြစ်၍ မြောက်ဘက်၌ တဖြည်းဖြည်း တရွေ့ရွေ့လင်း၍၊ လင်း၍ လာသည်ကို မြင်ရမည်။ ဤကား တောင်ဘက်၌ ထိုက်သင့်သလို အမိုက်မှောင်ဖြစ်၍ မြောက်ဘက်၌ ထိုက်သင့်သလို အလင်းဖြစ်လာပုံတည်း။

နေသည် ဗဟိုတည့်တည့်က တောင်ဘက်သို့ သွားသောအခါ တောင်ဘက်သို့ တဖြည်းဖြည်းတိမ်းစောင်း၍ တိမ်းစောင်း၍ သွားလေသောကြောင့် မြောက်ဘက်၌ တဖြည်းဖြည်း အမိုက်မှောင်ဖြစ်၍ အမိုက်မှောင်ဖြစ်၍ တောင်ဘက်၌ တဖြည်းဖြည်း လင်း၍ လင်း၍ လာတော့သည်။ သဘောမကျလျှင် လက်နှိပ်ဓာတ်မီးကို အောက်သို့စိုက်၍ တောင်ဘက်သို့ တဖြည်းဖြည်းတိမ်းစောင်း၍ တိမ်းစောင်း၍ ထိုးကြည့်ပါက မြောက်ဘက်၌ တဖြည်းဖြည်း အမိုက်မှောင်ဖြစ်၍ တောင်ဘက်၌ တဖြည်းဖြည်းလင်း၍ လင်း၍လာသည်ကို မြင်ရမည်။ ဤကား မြောက်ဘက်၌ ထိုက်သင့်သလို အမိုက်မှောင်ဖြစ်၍ တောင်ဘက်၌ ထိုက်သင့်သလို အလင်းဖြစ်လာပုံတည်း။ ဤသို့ မြောက်ဘက်နေလင်းလျှင် တောင်ဘက်မိုက်၍၊ တောင်ဘက်နေလင်းလျှင် မြောက်ဘက်မိုက်သည်ကို သိရမည်။ ဤသို့ မြောက်ဘက်လင်း တောင်ဘက်မိုက်၊ တောင်ဘက်လင်း မြောက်ဘက်မိုက်ဖြစ်ခြင်းသည် နေသည် သူ့သဘာဝအတိုင်း တိမ်းစောင်း၍ သွားခြင်းကြောင့်ဖြစ်ရသည်။

တစ်စတစ်စလင်း၍ တစ်စတစ်စမိုက်သဖြင့် အလွန်ဆုံး (၆)လလင်း၍
(၆)လမိုက်ရာ၌ အထူးမှတ်သားရမည့်အကြောင်း
(နေဗိမာန်ပုံကို နောက်၌ ရေးပြလတ္တံ့)

သုတ်ပါထေယျ အဂ္ဂညသုတ် အဋ္ဌကထာအလိုအားဖြင့် နေဗိမာန်သည် အစောက် အမြင့် ယူဇနာ (၅၀) ရှိ၍ အဝန်းအဝိုင်း ပတ်လည် ယူဇနာ (၁၅၀) ရှိသဖြင့် အလွန်ကြီးကျယ်ခမ်းနားသော ဗိမာန်ကြီးတစ်ခု ဖြစ်လေသည်။ ဤသို့ ကြီးကျယ်ခမ်းနားသော နေဗိမာန်ကြီးသည် ဥပမာ အတောင် (၂၅) သို့မဟုတ်၊ အတောင် (၃၀) စသည် တိမ်းစောင်းရုံနှင့် သိသိသာသာကြီး တိမ်းစောင်းသည်ဟု မဆိုလောက်သေး၊ မသိမသာတိမ်းစောင်းသည်ဟု ဆိုရမည်သာ၊ အကြောင်းမှာ အလွန်ကြီးကျယ်ခမ်းနားသော နေဗိမာန်ကြီးဖြစ်ခြင်းကြောင့်ပင် အတောင်ပေါင်း များစွာ နေဗိမာန်တိမ်းစောင်းမှသာ သိသိသာသာကြီး တိမ်းစောင်းသည်ဟု ဆိုရ မည်သာ၊ ဤသို့သိသိသာသာကြီး မြောက်ဘက်သို့ဖြစ်စေ သို့မဟုတ် တောင်ဘက် သို့ဖြစ်စေ တိမ်းစောင်းလိုက်လျှင် နေ၏ အောက်ဘက်၊ အရှေ့ဘက်၊ အနောက် ဘက် လင်းသည်ထက်မြောက်ဘက်၌ဖြစ်စေ၊ သို့မဟုတ် တောင်ဘက်၌ဖြစ်စေ များစွာလင်းလိမ့်မည်ဟု သိရမည်။ နေသည် ဗဟိုတည့်တည့်က မြောက်ဘက်သို့ တဖြည်းဖြည်း တရွေ့ရွေ့သွားရာ ဝယ်ရေးပြလတ္တံ့သော အမှတ် (၁) ပုံ (၄) အကွရာအမှတ်ရာသီက ပထမအစ ပြု၍ မြောက်ဘက်သို့ နေ၊တိမ်းစောင်း၍ သွားလေသည်။ ဤသို့ (၄) ရာသီက မြောက်ဘက်သို့ တိမ်းစောင်း၍သွားသော အခါ တောင်ဘက် (၄) (၅) အမှတ်ရာသီ (၂) အိမ်တို့၌ အမိုက်ဖြစ်လေသည်။

အကြောင်းမှာ.....(၄) ရာသီက နေသည် တောင်ဘက် စ-ဆ-ဇ-ဈ-ည (၅) ရာသီသို့ရောက်အောင် ထွန်းလင်း၍ ၄ ၅ (၂) ရာသီတို့ကို မထွန်းလင်း နိုင်သောကြောင့်တည်း။ မြောက်ဘက်၌ မြန်မာ (၅၆) နာရီ၊ စက် (၂၂) နာရီနှင့် မိနစ် (၂၄) ထွန်းလင်း၏။ နေ၏ အောက်ဘက်၊ အရှေ့ဘက်၊ အနောက်ဘက်၌ မူ မြောက်ဘက်လောက်များများကြီး မထွန်းလင်းဘဲ၊ မြန်မာ (၃၂) နာရီ၊ စက် (၁၂) နာရီနှင့် မိနစ် (၄၈) လောက်သာ ထွန်းလင်းနိုင်လေသည်။ နောက် နောက် ရာသီအိမ်တို့၌ နေ၏ အောက်ဘက်၊ အရှေ့ဘက်၊ အနောက်ဘက် ထွန်းလင်းပုံ

မရေးတော့ဘဲ မြောက်ဘက်နှင့်တောင်ဘက်အတွက်သာ လင်းပုံ၊ မိုက်ပုံတို့ကို ရေး၍ပြမည်။ (ဃ) ရာသီက မြောက်ဘက်သို့တိမ်းစောင်းသွားသောအခါ တောင်ဘက် ည-ဋ-ဌ ရာသီသုံးခုတို့၌ အမိုက်မှောင်ဖြစ်၍ စ-ဆ-ဇ-ဈ (၄) ရာသီသို့ရောက်အောင် ထွန်းလင်းသဖြင့် မြောက်ဘက်၌ မြန်မာ (၅၇) နာရီ၊ စက် (၂၂)နာရီနှင့် မိနစ် (၄၈) ထွန်းလင်း၏။ (ဂ) ရာသီက မြောက်ဘက်သို့ တိမ်းစောင်း၍သွားသောအခါ တောင်ဘက် ဈ-ည-ဋ-ဌ ရာသီ (၄) ခုတို့၌ အမိုက်မှောင်ဖြစ်၍ စ-ဆ-ဇ (၃) ရာသီသို့ ရောက်အောင် ထွန်းလင်းသဖြင့် မြောက်ဘက်၌ မြန်မာ (၅၈) နာရီ၊ စက်(၂၃) နာရီနှင့် မိနစ် (၁၂) ထွန်းလင်း၏။ (ခ) ရာသီကမြောက်ဘက်သို့ တိမ်းစောင်း၍သွားသောအခါ တောင်ဘက် ဇ-ဈ-ည-ဋ-ဌ ရာသီ (၅) ခုတို့၌ အမိုက်မှောင်ဖြစ်၍ စ-ဆ (၂) ရာသီသို့ရောက် အောင် ထွန်းလင်းသဖြင့် မြောက်ဘက်၌ မြန်မာနာရီ (၅၉)၊ စက် (၂၃) နာရီနှင့် မိနစ် (၃၆) ထွန်းလင်း၏။ ဤသည်တို့ကား ရေးပြလတ္တံ့သော အမှတ် (၁) ပုံ ၌ အက္ခရာအမှတ် ရာသီတို့ကိုကြည့်၍ မြောက်ဘက်၌ထွန်းလင်းပုံ၊ တောင်ဘက်၌တဖြည်းဖြည်း တရွေ့ရွေ့ တရွေ့ရွေ့ အမိုက်မှောင်ဖြစ်ပုံတို့တည်း။ ရေးပြလတ္တံ့သောအမှတ် (၁) ပုံဝယ် (က) အမှတ်ရာသီက မြောက်ဘက်သို့ တိမ်းစောင်း၍ သွားသောအခါ ဆ-ဇ-ဈ-ည-ဋ-ဌ ရာသီ (၆) ခုတို့၌ အမိုက်မှောင်ဖြစ်၍ ခ-ဂ-ဃ-င-စ (၅) ရာသီသို့ ရောက်အောင်ထွန်းလင်းသဖြင့် မြောက်ဘက်၌ မြန်မာ (၆၀) နာရီ၊ စက် (၂၄) နာရီထွန်းလင်း၏။ ဤကား ရေးပြလတ္တံ့သော အမှတ် (၂) ပုံတွင် မြောက်ဘက်၌ (၆) လလင်း၍ တောင်ဘက်၌ (၆) လမိုက်ပုံ ရေးထားသည့်အတိုင်း ပြလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ရေးပြလတ္တံ့သော အမှတ် (၂) ပုံကို ကြည့်လေ။

အထူးမှတ်ချက်   ရေးပြလတ္တံ့သော အမှတ် (၁) ပုံ မြောက်ယာဉ်စွန်းတန်း (c) အမှတ်ရာသီက မြောက်ဘက်သို့နေတိမ်းစောင်း၍သွားသောအခါ တောင်ယာဉ်စွန်းတန်း ဋ-ဌ (၂) ရာသီတို့၌ အမိုက်မှောင်ဖြစ်ရာဝယ် အရှေ့ နေ့၊ အနောက် ညဉ့် အဖြစ်ဖြင့်ဖြင့်သွားသည်ဖြစ်စေ၊ အရှေ့ ညဉ့်၊ အနောက် နေ့ အဖြစ်ဖြင့်

သွားသည်ဖြစ်စေ ဘယ်လိုပင်သွားသွား ဋ-ဌ ရာသီတို့၌ အမိုက်မှောင်ဖြစ်ရမည်။ အကြောင်းမှာ (င) အမှတ်ရာသီက အရှေ့နေ့ဖြစ်ခိုက် သွားသည်ဖြစ်စေ၊ အနောက်နေ့ဖြစ်ခိုက် သွားသည်ဖြစ်စေ ဘယ်လိုပင် နေ့အဖြစ်နှင့်သွားသွား နေ သည် ဋ-ဌ (၂) ရာသီတို့၌ မထွန်းလင်းသောကြောင့် တည်း။ သို့ဖြစ်၍ ဋ-ဌ ရာသီ ၂-ရပ်ပေါင်း ၂-လတိတိ အမိုက်မှောင် ဖြစ်နိုင်လေသည်။ (င) ရာသီ အမှတ်ကနေ၍ အရှေ့နေ့အဖြစ်ဖြင့် နေသွားသောအခါ တောင်ယာဥ်စွန်း တန်းနေနှင့် တိုက်ဆိုင်သော ဆ-ဇ-ဈ-ည (၄) ခုတို့၌ နေ ထွန်းလင်း၏။ နေနှင့်မတိုက်ဆိုင်သော ဆ-ဇ-ဈ-ည (၄) ခုတို့၌ မထွန်းလင်း၊ အနောက်နေ့အဖြစ်ဖြင့် နေသွား သောအခါ တောင်ယာဥ်စွန်းတန်း နေနှင့်တိုက်ဆိုင်သော ဆ-ဇ-ဈ-ည (၄) ခုတို့၌ နေထွန်းလင်း၏။ နေနှင့် မတိုက် ဆိုင်သော ဆ-ဇ-ဈ-ည (၄) ခုတို့၌မထွန်းလင်း။

လိုရင်းအဓိပ္ပာယ်မှာ.....ဋ-ဌ (၂) ရာသီတို့၌ ၂-လတိတိ အမြဲအမိုက်မှောင် ဖြစ်သဖြင့် ဆ-ဇ-ဈ-ည (၄) ရာသီတို့၌ မူ ဘလဲ-နလဲ နေ့ဖြစ်သည်။ အမြဲတမ်း နေ့မဖြစ်ဟု ဆိုလို သည်။ (င) အမှတ်ရာသီ၌ ရေးခဲ့သော အမြဲတမ်းနေ့ဖြစ် အမြဲတမ်း နေ့မဖြစ်နည်းကို အမှီပြု၍ မြောက်ယာဥ်စွန်း တန်းရှိ ခ-ဂ-ဃ ရာသီတို့၌သိကြလေ။ လိုရင်းအဓိပ္ပာယ် ကိုသာ ရေးပြအံ့။ (ဃ) ရာသီက နေသွားအံ့ ဆ-ဇ-ဈ ရာသီတို့၌ နေ့မမြဲ၊ ည-ဋ-ဌ ရာသီတို့၌ အမိုက်မှောင်(၃) လအမြဲ ဖြစ်၊ (ဂ) ရာသီကနေသွားခိုက် ဆ-ဇ နေ့မမြဲ၊ ဈ-ည-ဋ-ဌ ရာသီတို့၌ အမိုက်မှောင် (၄) လ အမြဲဖြစ်၊ (ခ) ရာသီက နေ့ သွားခိုက် ဆ-ဌ နေ့မမြဲ၊ ဇ-ဈ-ည-ဋ-ဌ ရာသီတို့၌ အမိုက်မှောင် (၅) လအမြဲဖြစ်၊ မြောက် ယာဥ်စွန်းတန်း (က) ရာသီက နေသွားခိုက် တောင်ယာဥ်

စွန်းတန်း ဆ-ဇ-ဈ-ည-ဋ-ဌ ရာသီတို့၌ အမိုက်မှောင် (၆) လ အမြဲတမ်းဖြစ်သည်။ ရေးခဲ့ပြီးသည်တို့ကို ကြည့်သော အားဖြင့် မြောက်ယာဉ်စွန်းတန်း နေသွားခိုက် တောင်ယာဉ် စွန်းတန်း၌ ၂-လ ညဉ့်ဖြစ်၊ ၃-လ ညဉ့်ဖြစ်၊ ၄ လ ညဉ့်ဖြစ်၊ ၅-လ ညဉ့်ဖြစ်၊ ၆-လညဉ့် ဖြစ်သည်ဟု သိရမည်။

မြောက်ယာဉ်စွန်းတန်းနေသွားခိုက် မြောက်ယာဉ်စွန်းတန်း၌ နေ့ ဖြစ်ပုံမှာ မြောက်ယာဉ်စွန်းတန်း နေသွားသောအခါ နေသည် မြောက်ဘက်သို့တိမ်းစောင်း၍ သွားသဖြင့် မြောက်ဘက်အရပ်၌ များစွာထွန်းလင်းသောကြောင့် အချို့အရပ် (၁) လ ထွန်းလင်း၊ အချို့အရပ်၌ (၂) လထွန်းလင်း၊ အချို့အရပ်၌ (၃) လထွန်းလင်း၊ အချို့အရပ်၌ (၄) လထွန်းလင်း၊ အချို့အရပ်၌ (၅) လထွန်းလင်း၊ အချို့အရပ်၌ (၆) လထွန်းလင်းမည်။ နေသည် မြောက်ဘက်သို့ တိမ်းစောင်း၍ သွားသဖြင့် မြောက်အရပ်၌ များစွာထွန်းလင်းသောကြောင့် အရှေ့နေ့၊ အနောက်ညဉ့်၊ အနောက်နေ့ အရှေ့ညဉ့်ဘယ်လိုပင်ဖြစ်ဖြစ် မြောက်အရပ်မှာ အရှေ့အနောက် တစ်ဆက်တည်းထွန်းလင်းမည်သာ၊ နေ၏အောက်ဘက်၊ အရှေ့ဘက်၊ အနောက်ဘက်၌ကား ဘလဲ့နလဲ့နေ့ညဉ့် ဖြစ်သည်။ အရှေ့နေ့ အနောက်ညဉ့်၊ အနောက်နေ့ အရှေ့ညဉ့်ဖြစ်ခြင်းသည် နေ၏အောက်ဘက်၌သာဖြစ်သည်။ မြောက်အရပ်၌ ဖြစ်သည်မဟုတ်၊ သဘောမကျလျှင် လက်နှိပ်ဓာတ်မီးကို မျက်နှာဝ အောက်စိုက်ထား၍ မြောက်ဘက်သို့တိမ်းစောင်းပြီး ထိုးကြည့်ပါ။ ဓာတ်မီး၏ မျက်နှာဝ အောက်ဘက်၌သာ အရှေ့ဘက်၊အနောက်ဘက်လင်းသည်ကိုမြင်၍ မြောက်ဘက်၌ များစွာလင်းသည်ကိုမြင်သောအခါ သဘောကျလာလိမ့်မည်။

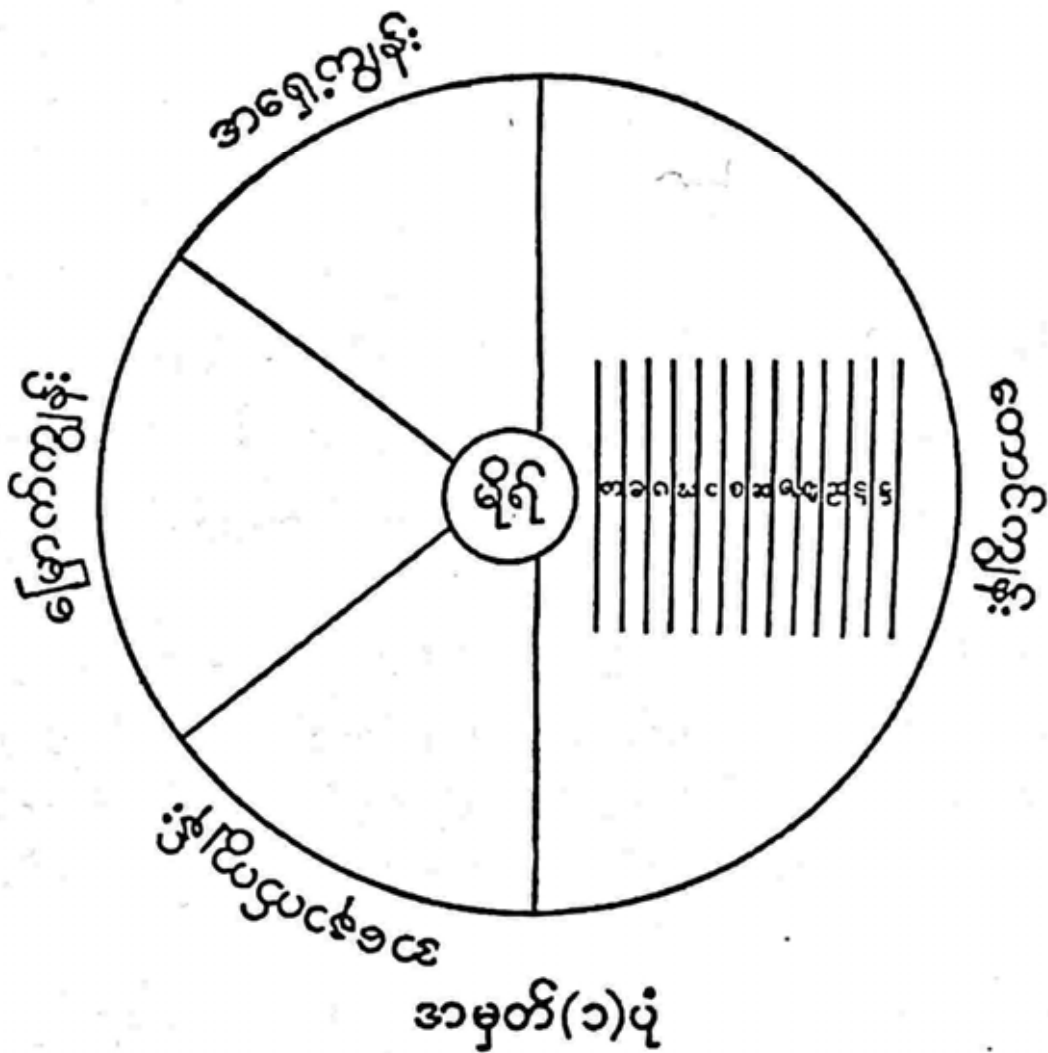
တောင်ယာဉ်စွန်းတန်း နေသွားခိုက် မြောက်ယာဉ်စွန်းတန်း၌ တဖြည်းဖြည်း တရွေ့ရွေ့ညဉ့်ဖြစ်ရပုံ၊ တောင်ယာဉ်စွန်းတန်း၌ ထွန်းလင်းပုံတို့ကို မြောက်ယာဉ်စွန်းတန်းနေသွားခိုက်က ရေးခဲ့သည်တို့ကို နည်းမှီး၍ သိလောက်သဖြင့် ရေး၍ မပြတော့ပြီ။ မြောက်ဘက်၌ ခြောက်လ အမိုက်မှောင်ဖြစ်၍ တောင်ဘက်၌ ခြောက်လလင်းသည်ကို ရေးပြလတ္တံ့သော အမှတ် (၃) ပုံ၌ကြည့်လေ။

လိုရင်းအဓိပ္ပာယ်မှာ နေတိမ်းစောင်း၍သွားရာ၌ နေ၏အောက်ဘက်၌ ထွန်း

လင်းပုံနှင့် တောင်ဘက်၊ မြောက်ဘက်တို့၌ ထွန်းလင်းပုံတို့သည် မတူကြ၊ တစ်မျိုးစီဖြစ်သည်ဟု ဆိုလိုသည်။

နေသည် နေ့နာရီ ညဉ့်နာရီအညီအမျှအဖြစ်ဖြင့် ဗဟိုလမ်းသွားရာ၌ မတိမ်း၊ မစောင်းဘဲ တည့်တည့်မတ်မတ်သွားလေသည်။ နေသည် နေ့နာရီ ညဉ့်နာရီ မညီမမျှအဖြစ်ဖြင့်သွားရာ၌ တိမ်းစောင်း၍သွားလေသည်။ ဤသို့ တည့်တည့် မတ်မတ်သွားခြင်းသည် နေ၏သဘာဝသတ္တိပင်ဖြစ်လေသည်။

ကမ္ဘာလုံးလည်၍ နေမွန်းတည့် ရောင်ခြည်သည် အီကွေတာပေါ်သို့ တည့်တည့်မတ်မတ် ကျရောက်ခြင်းမဟုတ် နေ့၊ တည့်တည့် မတ်မတ်သွားခြင်း ဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာဝင်ရိုးစွန်းတိမ်းစောင်းခြင်းမဟုတ် နေ့၊ တိမ်းစောင်းခြင်းဖြစ်သည်။

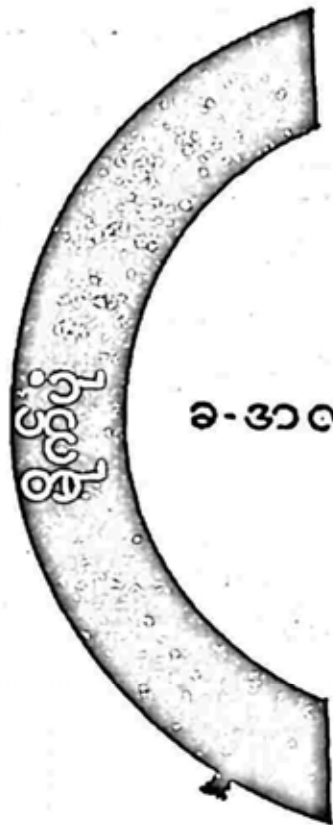

တောင်ဘက်တဖြည်းဖြည်းမိုက်၍ မြောက်ဘက်တဖြည်းဖြည်းလင်းပုံနှင့်
မြောက်ဘက်တဖြည်းဖြည်းမိုက်၍ တောင်ဘက်တဖြည်းဖြည်းလင်းပုံ

အမှတ်(၂)ပုံ

မြောက်ဘက်-၆-လ-လင်း၍
တောင်ဘက်-၆-လ-မိုက်ပုံ

အမှတ်(၃)ပုံ

တောင်ဘက်-၆-လ-လင်း၍
မြောက်ဘက်-၆-လ-မိုက်ပုံ

အမှတ် (၁) ပုံ၊ အမှတ် (၂) ပုံ၊ အမှတ် (၃) ပုံတို့ကား တောင်ဘက်နှင့် မြောက်ဘက် နေ့လင်းပုံ၊ တောင်ဘက်နှင့်မြောက်ဘက် နေ့မလင်းဘဲ အမိုက် ဖြစ်ပုံတို့ကို ပြသောပုံဖြစ်ကုန်၏။ လိုရင်းမှာ ထိုက်သင့်သလို မြောက်ဘက်လင်း တောင်ဘက်မိုက်၊ တောင်ဘက်လင်း မြောက်ဘက်မိုက်တို့ကို ပြသောပုံဖြစ်ကုန် သည်။

နေ့၊ မြောက်ဘက်တိမ်းစောင်း၍သွားသောအခါ နေထွက်သောရာသီနှင့်တကွ တောင်အရပ်၌ (၆) ရာသီသာလင်းလေသည်။ တစ်ရာသီ တစ်ရာသီ၌ အနိကား

တစ်သိန်းနှစ်သောင်း ငါးထောင်ရှိလေသည်။ ဥပမာ-ရေးပြပြီးသော အမှတ် (၁) ပုံဝယ် (၁) အမှတ်ရာသီကနေ၍ နေသည်မြောက်ဘက်သို့ တိမ်းစောင်း၍ သွားသောအခါ တောင်ဘက်၌ ဆ-ဇ-ဈ-ည ရာသီတို့သာ လင်းသည်။ အကြောင်းမှာ (၁) ရာသီကစ၍ ရေတွက်သော် င-စ-ဆ-ဇ-ဈ-ည ဟု (၆) ရာသီရှိသောကြောင့်တည်း။ ဤကား တောင်အရပ်နှင့်စပ်၍ ယူရပုံတည်း။ င-စ-ဇ-ဆ-ဈ-ည (၆) ရာသီတို့က သိန်း၊ သောင်း၊ ထောင်တို့ကို ပေါင်းသော် ၇-သိန်းနှင့် ငါးသောင်းရ၏။ ၎င်း ၇-သိန်းနှင့် ငါးသောင်းကို နာရီဖွဲ့သော် မြန်မာ (၁၅) နာရီ၊ စက် (၆) နာရီရ၏။ နာရီဖြင့်ပြောသော် (၁) ရာသီကစ၍ ည ရာသီအထိ မြန်မာ (၁၅) နာရီ၊ စက် (၆) နာရီလင်းသည်ဟု ပြောရလိမ့်မည်။ (ဃ) ရာသီက နေထွက် (ဈ) ရာသီအထိ လင်း၏။

အကြောင်းမှာ ဃ-င-စ-ဆ-ဇ-ဈ (၆) ရာသီသာ တောင်ဘက်၌ လင်းနိုင်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ခရီးဖြင့်ပြောသော် ခုနစ်သိန်း ငါးသောင်းလင်းသည်ဟု ပြောရမည်။ နာရီဖြင့်ပြောသော် မြန်မာ (၁၅) နာရီ၊ စက် (၆) နာရီလင်းသည်ဟု ပြောရလိမ့်မည်။ ဂ-ခ-က ရာသီတို့၌ ရာသီဖြင့် လင်းပုံ၊ ခရီးဖြင့်လင်းပုံ၊ နာရီဖြင့်လင်းပုံတို့ကို င-ဃ ရာသီတို့အတွက် ရေးပြပြီးသည်တို့ကို နည်းမှီး၍ ကြည့်ကြလေ။ လိုရင်းအဓိပ္ပာယ်မှာ နေတိမ်းစောင်း၍သွားသောအခါ နေ၏ အောက်ဘက်၊ အရှေ့ဘက်၊ အနောက်ဘက် လင်းပုံ၊ နေ၏ တောင်ဘက်လင်းပုံ၊ နေ၏ မြောက်ဘက်လင်းပုံတို့မတူကြ၊ နေ၏အောက်ဘက် အရှေ့ဘက်လင်းပုံက နာရီတစ်မျိုး၊ နေ၏တောင်ဘက်လင်းပုံက နာရီတစ်မျိုး၊ နေ၏မြောက်ဘက်လင်းပုံက နာရီတစ်မျိုးဖြစ်သည်ဟု ဆိုလိုသည်။ မြောက်ဘက်သို့တိမ်းစောင်း၍သွားရာ၌ နေ၏တောင်ဘက်လင်းပုံက နာရီနည်း၍ နေ၏မြောက်ဘက်လင်းပုံက နာရီများလေသည်။ တောင်ဘက်သို့ တိမ်းစောင်း၍သွားသောအခါ နေ၏ တောင်ဘက်လင်းပုံက နာရီများ၍ နေ၏မြောက်ဘက်လင်းပုံက နာရီနည်းသည်ဟု သိကြရမည်။ တစ်ရာသီ တစ်ရာသီ၌ အနံတစ်သိန်း၊ နှစ်သောင်းငါးထောင်ရှိသည်ဟု ရေးခြင်းသည် တောင်ဘက်လင်းမြောက်ဘက်မိုက် မြောက်ဘက်လင်း တောင်ဘက်မိုက် အဓိပ္ပာယ်ကိုသိကြရန် ရေးခြင်းဖြစ်သည်။